МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Дагестан

Муниципальный район "Кизлярский район"

МКОУ "Цветковская гимназия"

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель МО	Зам.директора по УР	Директор гимназии
________________________	________________________	________________________
Хамидов М.А.	Манапова Ш.М.	Мухтаров М.У.
Протокол № 1 от «30» «08» 2023 г.	«30» «08» 2023г	Приказ № 1 от «31» «08» 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

Родная литература (аварская)

для обучающихся 5-11классов образовательных организаций

на 2023- 2024 учебный год.

С. Цветковка, 2023

ПРОГРАММАЯЛЪЕ БАЯН

Художествияб адабияталъ к1удияб кумек гьабула кинабго рахъ камилав инсан куцазе, г1агараб халкъалъул рух1ияб бечелъиялъул кьуч1алда г1олилазе тарбия кьезе.
Гьединлъидал школалда малъизе т1аса рищун руго ц1алдохъабазе мустах1икъал, маг1наялъул ва мац1алъул рахъалъ щвалде щварал авар литератураялъул ва вацлъиялъул миллатазул цо-цо асарал. Гьезда т1ад х1алт1улаго, лъималазда лъазе ккола художествиял асаразул анализ гьабизе, гьезие бит1араб къимат кьезе ва адабияб теориялъул к1вар бугел баяназдаса пайда босизе, гьелдаго цадахъ гьезие рагьизе ккола художествияб каламалъул пасих1лъи ва гъварилъи.
Раг1ул устарлъиялъул асарал малъи ккола адабияб курсалъул аслияб рахълъун.
Малъиялъул мурадлъун ккола раг1ул устарлъиялда лъимал хадур гъезари, камилал художествиял асаразда гъорлъе раккизе ругьун гьари, пасих1аб сипатияб каламалъул тату лъаялде гьел рачин, гьелъул кьуч1алда асаразулъ рихьизарурал обществиял гьоркьорлъабаздалъун, г1адамазул г1амал-хасиятаздалъун авторасе абизе ва бихьизабизе бокьараб аслияб пикру рагьиялде ва бич1ч1иялде рач1ин.
Адабияб курсалда жаниб хасаб бак1 ккола ват1ан хиралъиялъул, миллатазда гьоркьоб гьудуллъи кквеялъул, дунялалъулго зах1матхалкъалъул мурадал ц1униялъул асар ц1алдохъабалъ куцаялъ.
Адабияталъул дарсаз лъимал т1амула миллатазул адаб-х1урмат гьабизе, миллатазда гьоркьоб гьудуллъи, вацлъи бищун къиматаб бечелъи х1исабалда къабул гьабизе. Гьеб мурадалъе г1оло ц1алдохъабаз лъай-хъвай гьабула цогидал миллатазул литератураялдаса авар мац1алде руссинарурал лъик1ал асаразулгун.
Лъайгун тарбия кьеялъул масъалабиги, ц1алдохъабазул г1елалъулаб х1албихьиги х1исабалде босун, авар мац1алда литератураялъул курс г1уц1ун буго к1иго бут1аялдасан: т1оцебесеб V-IX классазда литературияб ц1али, к1иабилеб — дагъистаналъул литератураялъул курс.
V-IX классазе ц1алул материал кьун буго тарихиябгун-тематикияб ва жанразул тартибги ц1унун. Гьениб х1исабалде босула байбихьул классазда ц1алул дарсазда лъималазе щвараб х1албихьи ва гьениб лъураб кьуч1алда г1уц1ула хадубккун литературияб ц1али.
V-IX классазда малъизе программаялда рихьизарун руго лъайгун тарбия кьеялъе лъик1ал ресал ругел, рич1ч1изе бигьаял, художествияб рахъалъ щвалде щварал халкъияб к1алзул гьунаралъул, авар адабиятальул ва вацлъиялъул миллатазул хъвадарухъабазул т1аса рищарал асарал.

Гьаб программаялъул аслияб т1алаб: литератураялде лъималазул рокьи ц1ик1к1инаби; чвахун ва пасих1го ц1алиялъул бажари камиллъизаби; малъулел асаразул гъварилъуде раккизе ва аслияб пикруялда (идеялда) хадур гъезе к1везелъун, анализалъе авалияб роцада лъимал ругьун гьари, т1ахьал ц1ализе гьира-шавкъ бижизаби.

V-IX классазе т1аса рищарал асараз рес кьола ц1алдохъабазул г1умруялъул х1албихьи бечед гьабизе, сипатияб каламалъул лазат босизе лъималазда малъизе, гьезулъ рух1ияб сахаватлъи куцазе, г1умруялда дандч1валел г1емерал лъугьа-бахъиназе бит1араб къимат кьезе ругьун гьаризе.

Щибаб классалъул курс г1уц1ун буго тарихиябгун тематикияб тартибги ц1унун. Гьелъ рес кьола лъималазул лъай г1амлъизабизе, литературиял асаразда кколел лъугьа-бахъинал ч1ванкъот1араб тарихияб заманалда хурхарал рук1ин ц1алдохъабазда бич1ч1изабизе, ва гьезда бихьизабизе гьел асаразда жаниб бат1и-бат1ияб тарихияб заманалъул г1адамазул г1умруги г1амал-хасиятги ва рук1а-рахъинги гвангъун цебеч1езабун бук1ин; гьелдаго цадахъ лъималазе рагьула жакъасеб къоялдаги гьел малъулел асаразул бугеб к1вар: гьанжесеб г1умруялъе бит1араб къимат кьун бажаруларо, аралда данде кквеч1ого.

X-XI классазда малъула дагъистаналъул литература.

X-XI классазда малъизе х1исабалде росун руго дагъистаналъул вацлъиялъул миллатазул машгьурал раг1ул устарзабазул т1асарищарал асарал.

Т1асиял классазда авар ва дагъистаналъул литература малъиялъул аслияб масъалалъун ккола художествиял асарал гъваридго рич1ч1улев, гьезул идеялда (аслияб пикруялда), сипатияб каламалъул хаслъабазда хадув гъолев, гьезие бит1араб къимат кьун бажарулев, жиндир халкъалъул рух1ияб бечелъи босарав чилъун щивав ц1алдохъан вахъинави.

Авар адабияталдаги инсаниятальего г1аммал образал ратизе ва ратlа рахъизе лъимал ругьун гьарула. Учителас ц1алдохъабазда малъула, халкъалъ ч1езарурал рух1иял г1урхъабазда рекъон, героязул хьвада-ч1вади, г1амал-хасият борцине. Гьебго х1алт1и г1урус адабияталъул дарсаздаги гьабулелъул, к1иябго адабияталда рух1иял т1алабал т1урараб куц данде ккун, г1аммал рахъал ратани, лъимал х1асилалде рачине зах1малъуларо.

Школалда малъизе т1асарищун руго хъвадарухъанасул художествияб рахъалъ камилал, тарбия кьеялье мустах1икъал асарал.

Ц1алдохъабазда т1адаб буго классалданиги рокъобниги гьел асарал т1уранго ц1ализе. Ц1алулаго лъугьараб рух1ияб асаралъул кьуч1алда гьабула анализалъулаб х1алт1иги.

Асарал малъулаго, хъвадарухъанасул г1умруялъул ва творческияб нухалъул х1акъалъулъ баяналги кьезе ккола. Гьелъ квербахъула художествиял асарал гъваридго рич1ч1изаризе гуребги, ват1аналъе рит1ухъав, халкъалъул рух1ияб байрахъ борхатго ккезе къеркьарав раг1ул устарасул х1алуцараб г1умру, жигараб х1аракатчилъи баян гьабизеги. Гьелъул х1асилалда ц1алдохъабазда цебе ч1езе ккола т1олабго жиндир пагьму-гьунарги рек1ел бух1иги хирияб Ват1аналъе, г1агараб халкъалъе хъулухъалъе кьурав г1акъилав авторасул гвангъараб сипат.

Аваразул ва дагъистаналъул цогидалги миллатазул адабияталъул г1аммаб цебет1еялъул бицинеги программаялда заман бихьизабун буго.

Анализ гьабулелъул, т1адч1ей гьабула малъизе рихьизарурал асаразда ва пайда босула цереккун малъараздаса.

«1946-1990 соназда дагъистаналъул халкъазул адабият» малъулаго, т1адч1ей гьабизе ккола программаялда кьурал т1асарищарал асаразда.

X-XI классазда дагъистаналъул цогидал миллатазул литератураялдаса бищун лъик!ал раг1ул устарзабазул цо-цо асарал гъваридго малъиялъ рес кьола Дагъистаналъул халкъалъул гъунки, рух1ияб цолъи, г1ахьалаб къисмат, бат1и-бат1ияб кьералъул цогояб культура бук1ин бихьизабизе, миллатазда гьоркьоб гьуинлъи-вацлъи бищун т1адег1анаб хазиналъун лъугьин баян гьабизе. Дагъистаналъул хъвадарухъабазул цебесеб ва гьанжесеб къисматалъул релълъен, гьезул адабият цогояб чвахиялде свери баянго бихьизабизе бигьалъула, дандеккун хал гьабураб мехалъ.

Программаялда мух1канго ч1езарун руго щибаб классалда лъималазда лъазе кколел литературияб теорияалдаса баянал. Теорияалдаса авалиял баянал кьезе байбихьула 5 классалда, хадубккун гьезул сиях1 ц1и- к1к1инабизе, малъарал гъварид гьаризе х1исабалде росун руго. Асаразул анализ гьабулелъул, ц1алдохъабаз теориялъул баяназдаса г1ат1идго пайда босизе ккола.

X-XI классазда мугъч1вай гьабула гlурус адабияталъул дарсазда малъарал адабияб теориялъул баяназда.

Раг1а-ракьанде щун, адабияб лъай кьеялъул масъала т1убан бажаруларо, г1ат1идаб къаг1идаялъ класстун къват1исеб ц1али г1уц1ич1ого. Гьединлъидал чара гьеч1ого т1убазе ккола класстун къват1исеб ц1алиялъул программаги.

Гьезда тlасан гара-ч1вари гьабизе хасал дарсалги рихьизарун руго. Муг1алимасда т1адаб буго ц1алдохъабазе ц1ализе кьезе цох1о рихьизарурал гурелги, ахираб заманалъ басмаялде рахъарал, критиказ рецщарал ц1иял асаралги.
Щибаб классалъул программаялда кьун буго к1алзул ва хъвавул калам цебет1езабизелъун т1орит1изе кколел х1алт1абазул къадар.
Гьел х1алт1аби щулаго рухьарал руго адабиял асарал малъиялда. Гьединльидал лъималги ругьунлъула сипатияб каламалде, поэтазул, хъвадарухъабазул пасих1аб мац1алде, раг1аби дандразе, хабар г1уц1изе, маг1наялда рекъараб форма батизе, жидерго пикру къокъго ва баянго загьир гьабизе. Гьелдалъун асаразул анализ гьабизеги, гьезие къимат кьезеги ц1алдохьабазул бажари борхула.
Программаялда ч1езабун буго, адабияталъул курс малъулаго, лъималазе щвезе кколеб лъаялъул ва лъугьине кколеб бажариялъул мух1канаб г1урхъи-рахъ. Лъазе ккола малъулел асаразул х1асил бицине, щибаб классалъул программаялда кьурал литературияб георияалъул баяназдаса г1ат1идго пайда босизе, программаялъ т1адаллъун гьарурал текстал рек1ехъе ц1ализе.
Ругьунльиялъулгун бажариялъул т1алабал к1ийиде рикьун рихьизарун руго:

-Асаралъул анализ гьабун ва гьелъие къимат кьун бажари;
-Калам г1уц1ун бажари.
Программаялда бихьизабун буго щибаб художествияб асар малъизе бикьун кьураб ц1алул заман.
Адабияталъул дарсазда цадахъго г1ат1идго бачине ккола класстун къват1исеб х1алт1иги: адабияб кружок, лигературиял х1аял, пасих1го куч1дул, харбал ц1алиялъул къецал, бихьаралда т1асан гара-ч1вари г1уц1и, поэтазул, хъвадарухъабазул бак1азде сапарал гьари, литературиял музеязде щвей, халкъияб к1алзул гьунаразул асарал рак1ари г1адал тадбирал.

Авар адабият 5 класс

№ п/п	Дарсил тема	Саг1тазул къадар	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъулаб къо-моц1
1	Байбихьи. Инсанасул г1умру ва адабият	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Инсанасул г1умруялда жаниб ц1алдеялъул к1вар бихьизаби; 2. Школалда адабият малъи х1ажатаб шарт1 бук1ин лъай.	Гьум. 3-4		
2	Халкъияб к1алзул гьунар. Ганч1ил вас	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Инсанасе бищун т1адег1анаб рух1ияб бечелъи Ват1ан бук1ин бихьизаби; 2. Ват1ан хиралъи маргьаялъул аслияб маг1на бук1ин лъай	Гьум. 5-7		
3	Ганч1ил вас. Анализ	1	Калам цебет1езаби	1. Аслиял героязе баян кьей; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ват1ан хириясе хвел бук1унаро-ян абураб кициялъул маг1на лъай; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Ролазде бикьун, ц1ализе. Сурат бахъизе		
4	Лъабго гьунар гьабурав бах1арчи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Маргьаялъул аслиял бут1аби къокъго рицине ругьун гьари; 2. Ханзабазул, багьадурасул, г1ажаибал ясазул хасият-г1амалалъул анализ гьабулаго, ц1алдохъаби г1илла мурадалъул гьоркьорлъаби ратизе ва гьезие бит1араб къимат кьезе ругьун гьари;	Гьум.8-13		
5	Лъабго гьунар гьабурав бах1арчи	1	Анализ гьаби	1. Инсанасе бищун т1адег1анаб рух1ияб бечелъи Ват1ан бук1ин лъай маргьаялъул аслияб маг1на; 2. Инсанасул лъик1ал рахъазе рецц гьаби; 3. Лъик1лъиялъ квешлъи къезаби бихьизабизе ц1алдохъаби ругьун гьари	Х1асил бицине		
6	Х1амаги бац1ги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Х1айваназул х1акъалъулъ ругел маргьабазе баян кьей; 2. Ц1алул бажари борхизаби ва маргьаялъул х1асилалда хадур гьезари; 3. Рит1ухълъиялъ бергьенлъи босизе бук1ин бихьизаби	Гьум. 15-17 Ролазде бикьун, ц1ализе		
7	Маргьа ургъи. Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1. Маргьабазул тайпаби рак1алде щвезари; 2. Маргьа ургъизе ц1алдохъаби ругьун гьари;	Маргьа лъугьинабизе		

				3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
8	Кьурулъ хут1арав Г1али	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Коч1олъ х1алт1изарулал маргьаялъе хасиятал рахъарал рихьизари; 2. Чвахун, бит1ун кеч1 ц1алиялъул бажари борхизаби; 3. Халкъалъ коч1олъ какулел г1адамазул инжитаб г1амал-хасият рагьи	Гьум. 19-22 пасих1го ц1ализе		
9	Кьурулъ хут1арав Г1али. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Хъант1иялъ, бахиллъиялъ ва жах1даялъ чиясул инсанлъи лъуг1изабулеб ва гьев х1илла-рек1к1алде вачунеб куц коч1олъ бихьизабун бугеб къаг1ида лъай; 2. Коч1олъ х1алт1изарурал маргьаялъе хасиятал рахъал рихьизари	Гьум. 22		
10	Бицанк1аби	1	Ц1ияб материал малъи	1. Бицанк1абазул к1вар ва хаслъи рагьи; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Бицанк1аби ургъизе		
11	Кицаби ва абиял	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Кицабазул ва абиязул гъварилъи, маг1наялъул бечелъи бихьизаби, гьездаса пайда босизе малъи; 2. Кицаби ва абиял-халкъияб г1акълуялъул хазина бук1ин лъай; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	10-15 кици рек1ехъе лъазабизе		
12	Класстун къват1исеб ц1али	1					
13	Лъараг1азул халкъияб кеч1. Янгъизасул кеч1	1	Ц1ияб материал малъи	1. Г1адамазда гьоркьоб гьудул-гьалмагълъи щула гьаби, пакъиразе кумек гьаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 29-31 п/ц1.		
14	Табасараназул халкъияб кеч1. Мискинлъи	1	Ц1ияб материал малъи	1. Г1адамил наслу г1адал гьабулеб бук1ин мискинлъиялъ бихьизаби; 2. Мискинлъиялъ, кинабгоги бахъун, хаолкъалъе балагь толеб бук1ин бихьизабизе; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум.31-32 п/ц1.		
15	Даргиязул халкъияб кеч1	1	Ц1ияб материал малъи	1. Багьадурзабазул лъудби пашманлъиялъе г1илла бихьизабизе лъай; 2. Х1алихьатазул лъудби рохун рук1иналъе г1илла бихьизабизе	Гьум. 33		

				лъай; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
16	Классгун къват1исеб ц1али	1	Классгун къват1исеб ц1али				
17	Ц1адаса х1амзат. Гъалбац1ги г1анк1ги	1	Ц1ияб материал малъи	1. Ц1адаса Х1амзатил х1акъалъулъ баян кьей; 2. Зулмучиясул ахир хвалдалъун лъугьунеблъи-маргьаялъул аслияб пикру бук1ин лъай; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 34-41 Пасих1го ц1ализе		
18	Гъалбац1ги г1анк1ги	1	Анализ гьаби	1. Бищун х1инкъараблъун толеб г1анк1ил бах1арчилъи-г1акъилаблъун бук1ин бихьизаби; 2. Гъалбац1 хвеялъе г1илла-жиндаса бергьунеб жанавар бегьуларин абураб пахрулъи, къуваталда мугъч1вай бук1ин бихьизаби	Кесек рек1ехъе лъазабизе		
19	Гъалбац1ги г1анк1ги Коч1ол роценалъул х1акъалъулъ баян	1	Ц1ияб материал малъи	1. Маг1ирукъалъул бак1алда г1алхуда бертин гьабиялъе г1илла щиб бугебали ц1алдохъабазда бихьизабизе лъай; 2. Коч1ол роценалъул х1акъалъулъ баян кьезе	Гьум. 42-43		
20	Г1. Хачалов Шахламаз	1	Ц1ияб материал малъи	1. Хачаловасул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Халкъияб маргьаялъулъ рит1ухълъи бергьин, т1екълъи-кьей г1умруялъул закон бук1ин лъазе; 3 . Бецай ессарухъаналъул ц1одорлъи, пахруяв ханасул лъавукълъи ва пахрулъи бихьизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 44-49		
21	Шахламаз. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Героязе къимат кьей; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Х1асил бицине		
22	Классгун къват1исеб ц1али	1					
23	Г1абасил Мух1амад Ч1ибирикъ	1	Комб. урок	1. Г1. Мух1амадил х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2.Бах1арчи хъабчилъ ватула» абураб кици маргьаялъулъ аслияб маг1на бук1ин бич1ч1изаби;	Гьум. 51-57		

				3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
24	Ч1ибирикъ. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Бечелъиялъе ва чилъиялъе авторас кьолеб къимат бихьизабизе к1вей ц1алдохъабазда; 2. Инсанасул талих1, бечелъиялъул гуреб, чилъиялъулъ бук1ин лъай; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 57-58		
25	Калам цебет1езаби. Текст ц1али	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари ц1ехей	Гьум. 58-59		
26	И. Г1алих1ажияв Бечедал чаг1азде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1алих1ажиясул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Жидерго зах1маталдалъун бет1ербахъи гьабулев инсанасул сахаватлъи ва рек1ел бечелъи бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 61-63		
27	Кицабиял алфазал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Зах1мат бихьич1ого, рах1ат бокьарас бекьич1ого лъилъе, нилъ гьеч1ого, хур-абураб кициялъул маг1на бич1ч1изаби; 2. Г1алих1ажил кицабазул маг1наялъул гъварилъи бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Кицаби рек1ехъе лъазаризе		
28	Элдарилав. Хъура-хъара	1	Ц1ияб материал малъи	1. Элдариласул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Инсанасул г1умруялъулъ рит1ухълъи гьеч1олъи шаг1ирас какун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 65-67		
29	Ц1. Х1амзат. Г1акдал кеч1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Беч1ч1улеб г1ака хвеялдалъун мискинаб хъизаналъе бач1араб къварилъи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 68-71		
30	Г1акдал кеч1. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Маг1арулазул къобух1араб мискинлъи ва язихълъи бихьизабун бугеб куц рагьи; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
31	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				

	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
32	Кочхюралдаса Саг1ид. Милъиршо	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва гьесул заманалъул къокъаб баян кьей; 2. Милъиршо-ихдал бач1унеб, хасалихъе нахъе унеб эркенаб х1анч1ида шаг1ирасул бахиллъиялъе г1илла лъай; 3. Живги эркенлъиялде цадахъ вачеян милъиршоялда гьариялъе г1илла бихьизабизе лъай; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 72-74		
33	Ах1е куч1дул, ашуг	1	Ц1ияб материал малъи	1. Жиндир т1олабго шиг1руяб гьунар г1адатал г1адамазул рак1ал г1ат1ид гьаризе ва гьезул пашманлъи т1аса босиялде коч1охъаби ах1и; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 74-75		
34	Абут1алип Гъапуров. Дир г1умру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Авторасул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Революциялда цебе мискинзабазул кьог1аб, язихъаб ва зах1матаб г1умруялда дандеккун, жакъасеб г1умру талих1аб бук1ин ц1алдохъабазда бич1ч1изаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 76-85		
35	Дир г1умру. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Дандеккеялъе баян кьезе; 2. Бечедал устарзабаз ругьун гьаризе ккун рук1арал лъималазул гъин кваналеб бук1араб куц бихьизабизе лъай; 3. Чалабил вах1шилъи, къарумлъи, рух1ияб мискинлъи бихьизаби; 4. Мискинав васасул рух1ияб бечелъи, эркенлъиялде ц1айва гьелде батараб нух бихьизабизе лъай	Къокъаб х1асил бицине		
36	Дир г1умру. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Героязе къимат кьезе лъай; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Сурат бахъизе 10 мухъ рек1ехъе		
37	Калам цебет1езаби. Текст рек1ехъе бици	1	Калам цебет1езаби	1. Рек1ехъе лъазабураб текст пасих1го, бит1ун бицине лъай борцине; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			

38	Г1азиз Иминагъаев. Х1алт1ухъанасул г1умру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Цебе х1алт1ухъабазул бук1араб язихъаб х1алалъул ва кьог1аб къисматалъул сурат цебеч1ч1езаби; 2. Кибго мискинзабазул биги г1ет1ги бечедазги т1адчаг1азги ц1улеб бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 88-89		
39	Ц1. Х1амзат. Гьудуллъи лъилгун кквелеб?	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Т1ехь рух1ияб бечелъи бук1ин ва гьелъулгун гьудуллъи кквеялъул пайда к1удияб бук1ин ц1алдохъабазда бич1ч1изаби; 2. Гьудуллъиялдехун, зах1маталдехун бугеб бербалагьи бихьизаби; 3. Коч1ол насих1атаб хасият бихьизаби	Гъум. 90-91		
40	Калам цебет1езаби. Сочинение. Гьудуллъи	1	Калам цебет1езаби	1. Гьудуллъи-бищун к1удияб къуват бук1ин лъай; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Сочинение лъуг1инабизе		
41	М. Шамхалов. Зурмихъабазул нохъода	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Литературияв героясул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби (каламалдалъун ва ишаздалъун героязул г1амал-хасият рагьи) 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 92-98		
42	Зурмихъабазул нохъода	1	Анализ гьаби	1. Г1адатаб анализалдалъун гьудуллъиялъул закон бич1ч1иялде лъимал рачин. Гьезда гьоркьоб гьудуллъи щулалъиялъе ц1ик1к1аразул квербакъи бихьизаби; 2. Зах1маталдехун, боц1удехун ва гьоялдехун бугеб героязул бербалагьи рагьулаго, лъималазулъ сахаватаб г1амал куци; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Къ/х1. бицине лъазе		
43	Мух1амад Сулиманов. Х1инкъараб сапар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Диалогалъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Лъималазул гьудуллъи к1удияб къуват бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 108-115		
44	Х1инкъараб сапар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Набилги Самилги гьудуллъи бихьизаби; 2. Ц1ияб г1умру г1уц1изе ва гьеб ц1унизе къеркьезе кколеблъи бихьизаби	Гъум. 115-120		

45	Х1инкъараб сапар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Мекъалдеги бит1аралдеги лъималазул бербалагьи ва гьелъул х1асил ц1алдохъабазда бихьизаби ва бич1ч1инаби	Гьум. 120-126		
46	Х1инкъараб сапар. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Героязе къимат кьезе ц1алдохъабазда лъай; 2. Гьудуллъи-къуватаб рух1ияб бечелъи бук1ин бич1ч1инаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 127		
47	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
48	Р.Х1амзатовасул поэзиялде сапар	1	Малъараб г1амлъизаб и	1. Дагъистаналъул халкъияв поэт Р. Х1амзатовасул поэзиялде ц1алдохъабазул рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Ваццлъи-гьудуллъи нилъер къуват бук1ин баян гьаби; 3. Лъималазул г1акълу цебет1езаби	Гьум. 128-129		
49	Р. Х1амзатов Вера Васильевна	1	Ц1ияб материал малъи	1. Халкъалда гьоркьоб гьудуллъи щулалъи ва цебет1ей коч1ол аслияб пикру бук1ин бич1ч1изаби; 2. Россиялъ бакараб чирахъльун г1урус учительница йик1ин бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 129-133		
50	Вера Васильева. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Миллатазда гъркьоб рагъулъги х1алт1улъги т1егьан бач1араб щулияб гьудуллъи-къуват бук1ин лъай; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Кеч1 пасих1го ц1ализе		
51	Маша	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1урусазда ва дагъистаниязда гьоркьоб гьудуллъи-ваццлъи рагъул окопазухъ щулалъараб куц бихьизаби. Халкъалъул гьединаб гьудуллъи бищунго гучаб къуват бук1ин баян гьаби; 2. Пасих1го ц1алиялъул бажари камил гьаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 134-136		
52	Маша. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Рагъда лъадарараб гьудуллъи щулалъи ва цебет1ей – коч1ол аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 2. «Маша» абураб ц1ар лъеялъе г1илла лъай; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул	2 бут1а рек1ехъе лъазабизе		

				калам цебет1езаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби			
53	Г1. Хачалов. Т1аса лъугьа, гьалмагъ майор	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Литературияб тексталъул кьуч1алда Ват1ан хиралъиялъул асар лъималазулъ ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 137-143		
54	Т1аса лъугьа, гьалмагъ майор. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Ват1анияб рагъда г1адамазул къвак1и ва бах1арчилъи ц1алдохъабазда бихьизабизе лъай; 2. Саша Горбуновасул ц1одорлъи, бах1арчилъи, къвак1и бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 144-145		
55	Калам цебет1езаби. Саша Горбунов. Сочинение	1	Калам цебет1езаби	1. Саша Горбуновасе лъималаз кьолеб къимат лъай; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
56	Фазу Г1алиева. Рии т1ад бан буго дир т1алъиялда	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Фазу Г1алиевалъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Гьаюраб ва г1ураб ракьалде Фазул бугеб рокьи бихьизаби; 3. Г1азизаб т1алъиялъул т1абиг1аталъ шаг1иралъе гьабураб асар бихьизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 5. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 146-149		
57	Ц1ад	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1ад балеб мехалъ муг1рузул т1абиг1ат хисулеб куц бихьизабизе шаг1иралъул бугеб гьунар бихьизаби; 2. Лъималазе гьелъ гьабураб асар лъай; 3. Ц1ад т1абиг1аталъе ва г1адамазе рах1матлъун бук1иналдаса шаг1иралъул рохел бихьизаби	Гьум. 149-151		
58	Мух1амад Г1абдулх1алимов. Инсул мина	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Жидецаго хабарияб асарги ц1алун, гьелъул щивав героясул г1амал-хасият борцине ругьун гьари; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 152-157		
59	Инсул мина. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Эбел-инсул адаб-х1урмат гьабизе ккей гьел ч1аго рук1аго; 2. Инсул рокъове Ибрагьим т1ад вуссиналъе г1илла лъай	Гьум. 157-162		

60	Класстун къват1исеб ц1али. Меседил рит1уч1	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Бечелъиялъ инсан г1орц1уларев вук1ин бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
61	Дагъистаналъул халкъазул адабияталдаса А.Жафаров Сих1ираб ци	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Галхул жанаварал-г1агараб т1абиг1аталъул берцинлъи бук1ин лъай; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 166-170		
62	Сих1ираб ци. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Муг1рузул т1абиг1аталъул сипат-сурат цебеч1езабизе хъвадарухъанасул бугеб махщел бихьизаби; 2. Ци ч1вач1ого теялъе г1илла лъай; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Х1асил бицине		
63	Сих1ираб ци Лит. теория	1		1. Хабаралъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
64	Калам цебет1езаби. Сочинение. Дир росу	1	Калам цебет1езаби	1. Ват1аналде (росдаде), т1абиг1аталде, росдал г1адамазде, рук1а-рахъиналде бугеб рокьи ц1ик1к1инаби	Сочинение лъуг1инабизе		
65	Кадрия. Дир лъимерлъиялда хиял бук1ана	1		1. Шаг1иралъул г1умруялъул х1акъалулъ баян кьей; 2. Г1агараб халкъалъе хъулухъ гьаби, гьелда цебе щивав чияс жиндирго налъи т1убай-коч1ол аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 172-173		
66	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
67	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
68	Т1абиг1аталде экскурсия	1	Экскурсия	1. Т1абиг1аталде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби			
69	Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1. Бихьаралъе къимат кьезе ругьун гьари; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
70	Х1асил гьаби	1	Х1асил гьаби	1. Х1асил гьаби			

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъан V классалъул ц1алдохъабазда цере лъолел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:
-лъазарурал асаразул ва гьезул авторазул ц1арал;
-лъазарурал асаразул багъадуралги ва гьел гьоркьор г1ахьаллъулел лъугьа-бахъиназул рахасги;
-адабияб теориялдаса баянал: художествияб асаралъул багъадур, багъадурасул монолог, диалог; дандекквей, олицетворение, эпитет;
-адабиял маргьабаздаса халкъиял маргьабазул бат1алъи;
-программаялда рек1ехъе лъазаризе рихьизарурал текстал.

I

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:
-лъазарурал асаразда гъорлъа хасал лъугьа-бахъинал рат1а рахъизе;
-лъазарулел асаразда жанир кколел лъугьа-бахъиназда гьоркьоб заманияб ва г1илла-мурадияб бухьен ч1езабизе;
-муг1алимасул т1адкъаялда рекъон, лъазабулеб асаралъул багъадурасул г1амал-хасият бицине.

II

-минуталда жанияб 90-100 раг1и кколеб хехлъиялда лъазарурал текстал раг1ун, рит1ун ва чвахун ц1ализе;
-рек1ехъе лъазарурал асарал пасих1го ц1ализе;
-зах1маталъул темаялда сочинение хъвазе (жиндирго х1алт1ул х1албихьиялъул кьуч1алда);
-асаралъул багъадурасул хасият рагьизе (бицунги хъванги);
-асаралъул багъадураздехун ва лъугьа-бахъиназдехун лъугьараб бербалагьиги загьир гьабун, жинцаго ц1аларал художествиял асаразе къимат кьезе (бицун).

Авар адабият 6 класс

№	Дарсил тема	Саг1тазул	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъулаб къо-моц1
1	Авар адабият ва г1умру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Лит. асаразул тайпабазул бици; 2. Фальклоралъе г1аммаб баян кьезе; 3. Авар адабияталде рокьи бижизаби.	Гъум 3-6		
2	Къайицадахъал.	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъияб к1алзул гъунаралъул асаразе баян кьезе; 2. Маргъабазул тайпабазул бици; 3. Рит1ухълъи цебе гъаби-маргъаялъул аслияб мурад бук1ин бич1ч1изаби	Гъум 7-9. Бицине		
3	Ралъдал чу.	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Маргъа ц1али; 2. «Къварилъи бихьич1ого, г1ат1илъи щоларо» - абураб кицийалъул маг1на бици; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 9-7. Сурат бахъизе		
4	Ралъдал чу. Маргъаялъул анализ	1	Анализ гъаби	1. Маргъаялъул анализ гъаби; 2)Гъунар ц1ик1асул ц1ар к1одо гъаби 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 9-20		
5	Муг1рузул Г1али	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алул бажари борхизаби 2) К1алзул гъунаралъул асаразде рокьи ц1ик1к1инаби	Гъум 21-25		
6	Муг1рузул Г1али. Анализ	1	Анализ гъаби	1. Кинаб къимат мац1ихъанлъиялъе халкъалъ кьолеб бугеб бихьизабизе; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 21-27. Кесек рек1ехъе лъазабизе		
7	Халкъияб к1алзул гъунаралъул асаралъул х1акъалъулъ баян	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъиял к1алзул гъунаралъул асаразул бици; 2. Маргъабазул тайпаби такрар гъари	Гъум 27-30		
8	Класстун къват1исеб ц1али. Чаран	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Учителас ц1алараб маргъа бицине лъай ва анализ гъабизе лъай			
9	Калам цебет1езаби. Маргъа ургъи	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Маргъабазде рокьи ц1ик1к1инаби	Маргъа лъуг1инабизе		
10	Заирбег Г1алиханов. Беццаб сапар	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Сих1ру ва макру	Гъум 35-49		

				рик1к1ад гьабизе кколеблъи бич1ч1изабизе			
11	Халкъиял маргъабаздаги ва литературияздаги гьоркьоб бат1алъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Маргъабазда гьоркьоб бугеб бит1алъи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 49-51		
12	Г1. Шахтаманов. Халкъалъул ццин	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян къезе; 2. Бах1арчилъи ц1алдохъабазулъ бижизаби	Гьум 54-59		
13	Халкъалъул ццин. Анализ	1	Анализ гьаби	1. «Цо чияс бо г1уц1ула, цо чияс бо биххула», - абураб кициялъул маг1на бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 54-63		
14	Калам цебет1еза-би. Кеч1 ц1али	1	Калам цебет1езаби	1.Бит1ун, бич1ч1ун ва пасих1го ц1алиялъул бажари борхизаби			
15	И. Г1алих1ажияв. Будун дамдамаги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян къезе; 2. Динги х1алае ккун г1адамал х1улулел цо-цо будун-дибирасул рух1ияб мукъсанлъи бихьизабизе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 65-68		
16	Кицабиял алфазал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазул зах1маталдехун бугеб рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Бац1ц1адаб, г1ет1 т1ун щвараб маг1ишаталда бугеб баракаталъул бицине	Гьум 68 5 рек1ехъе лъазабизе		
17	Хъ.Мах1муд. Рек1елъ иях1 бугев аск1овег1ан ц1ай	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1алкъалъулъ къокъаб баян къезе; 2. Чияр зах1мат кваналел макруял чаг1азул къасдал къват1ир ч1вазарун ругеб куц; 3. Ц1ияб г1умру т1аде щолеб бук1ин бихьизабизе шаг1ирасул бугеб рак1ч1ей бихьизабизе.	Гьум 70-73. Рек1ехъе лъазабизе		
18	Калам цебет1езаби. Рек1ехъе кеч1 ц1али	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алул бажари борхизаби ва хал гьаби			
19	Батирай. Бах1арчиясул куч1дул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баянал къезе; 2. Батирайил заманаялъ Ват1ан ц1униялъул бук1араб ц1арги к1варги лъазе; 3. Батирайил коч1олаб кламалъул гъварилъи, г1адатлъи,къокълъи	Гьум 74-75. Рек1ехъе лъазабизе		

20	Батирайил цогидал куч1дул. Метафора	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдахъабазул чвахун ва пасих1го ц1алиялъул бажари борхизаби; 2. Метафораялъе аслияб бич1ч1и кьезе; 3. Багьадурасул кинаб г1амал-хасият бук1ине кколеб бихьизабизе.	Гьум 75-77		
21	Йирчи Гъазахъ. Сибиралдаса къагъат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал; 2. Зулму гьаби, х1ач1лъи лъик1аб г1амал-хасият гьеч1еблъи лъазе; 3.Ват1анги тезабун, Сибиралде рит1арал дагъистаниязул кьог1аб г1умруялъул сурат цебеч1езабун бугеб куц бихьизабизе 4. Туснахъ къот1аразул рижараб ракьалъухъ урхъи бихьизабизе	Гьум 78-81		
22	Икъбал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъул баянал такрар гьари; 2. Бечелъиялде балагьун, чиясул къадру борцунеб социалияб г1уц1иялде авторас г1унт1изабулеб г1айиб бихьизаби	Гьум 81-83		
23	Къуркълиса Щазал г1умру ва къисмат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Щазал г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. Г1адамазе наг1ана, кьезе бегьулареблъи бицине ва лъазе;	Гьум 84		
24	Щазал к1уч1дул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Бечедав вук1иналъ жиндие щоларев васас ячиниланги гуккун, рехун тарай ясалъул кьог1аб къисмат бихьизаби; 2. Рокьи г1азаб, рух1ияб бечелъи рагьизе коч1охъаналъул бугеб гьунар	Гьум 84-86		
25	Класстун къват1исеб ц1али; Хъвадарухъабазул маргьаби	1	Класстун къват1исеб ц1али: Вацги яцги	1)Классттун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби			
26	Калам цебет1езаби. Сочинение. Хасел	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби: 2. Т1абиг1аталде рокьи ц1ик1к1инаби	Хъван лъуг1инаби-зе		
27	Ц1. Х1амзат. Г1умру ва адабияб х1аракат Шамил	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэтасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал кьезе; 2. Ц1алдохъабазул рокьи бижизабизе Х1амзатил	Гьум 87-92		

				хъвадарухъанлъи- ялде;			
29	Чоде бет1ергьанас хъвараб.	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Коч1охъанасул махсара, чода бадибч1вай, г1айибал гьари, гьел гьариялъе 2. Цалул бажари борхизаби 3. Халкъияв багьадурасде бугьтанал лъей, кьуч1 гьеч1ел ч1орал, раг1и рехи-мекъаб иш бугин абураб шаг1ирасул пикру коч1олъ загьирлъи; 4. Шамилил бах1арчияб тарихалъе къимат кьезе; г1илла	Гьум 92-94		
30	Пилги ц1унц1раги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Жиндирго къуваталде мугъч1вайги гьабун, ч1ух1и бихьизабураб пилалъул мисалалдасан шаг1ирас г1адамасулъ рекъеч1еб пахруяб ч1ух1и какулеб куц лъай ; 2. Баснялъул насих1ат	Рек1ехъе лъазабизе		
31	Маймалакги ц1улал устарги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Жиндир гуреб иш т1аде босарав чи сурулеб куц бихьизаби; 2. Г1амал к1одолъи, рак1ч1ей, хъулухъ гуреб иш бот1роде боси квешаб жо бук1ин лъазе	Гьум 94-97		
32	Калам цебет1езаби. Басня	1	Калам цебет1езаби	1. Баснялъул х1акъалъулът баян кьезе; 2. Бит1ун, бич1ч1ун, пасих1го ц1али; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Нижер кету. Нижер г1ака. Сочинение лъугьина-бизе		
33	Заид Х1ажиев. Х1анч1ик1к1ал ц1али	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баянал кьезе; 2. Гогьдари, г1амал к1одолъи-сури бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 100-106		
34	Х1анч1ик1ак1ал. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Баснялъул анализ гьаби; 2. Ц1одораб х1инч1 х1анч1алъе ин ва цадахъ х1алт1иялдаса щвараб роххел, гагул макрулъи; 3. Х1анч1азул эркенаб зах1матги гагул пахрулъиги бихьизабизе шаг1ирас х1алт1изарурал сипатиял раг1аби ратизе лъай	Гьум 103-110		
35	Цакьуги циги	1	Ц1ияб мат. малъи	1. Рек1елъ чаран бук1ин чилъиялъул аслияб шарт1 кколеблъи Цакьулги Цилги мисаладалъун шаг1ирас загьир гьабун бугеб куц;	Гьум 110-113		

				2. Ц1алул бажари борхизаби			
36	Класстун къват1исеб ц1али. Бацако	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Ц1алдохъабазул лъик1аб г1амал – хасияталде рокьи ц1ик1к1инаби. Лъик1аб бокьизаби, квешаб рихинаби – аслияб пикру бук1ин лъай			
37	Калам цебет1езаби. Хабар г1уц1и	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвалул калам цебет1езаби.			
38	Р. Динмух1амаев. Хиянатчи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъул къокъаб баян; 2. Ват1аналде къо ккараб мехалъ, нахъе къан ч1арав чиясул рогьояб г1умру ва гьелъул кколеб инжитаб ахир бихьизаби;	Гьум 114-128		
39	Хиянатчи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ват1аналъе хилиплъарав чияс жиндирго г1агарлъи, йокьарай яс учузго ричулеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 128-134		
40	Хабариял асаразул тайпаби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хабариял асаразе баян кьезе; 2. Мисалал рачине лъазе	Гьум 138-139		
41	Р. Х1амзатовасул творческияб нух	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Р. Х1амзатов -ч1ух1и	Гьум 140-143		
42	Россиялъул солдатал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъазда гьоркьоб гьудуллъи, г1адамазе Ват1аналъул хиралъи, рагъухъабазул бах1арчилъи, рух1ияб бечелъи бихьизабун бугеб гьунаралъул бицине; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 143-150		
43	Россиялъул солдатал. Анализ	1	Анализ гьаби	1.Рагъул кинаб сипат – сурат кьун бугебали бицине; 2.Вацлъи щулалъизабизе кколеблъи бихьизабизе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 143-150 Сурат бахъизе		
44	Р. Х1амзатов. Къункъраби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ват1аналъул намус ях1 ц1унун рагъарал, х1алт1арал бах1арзазе сайгъат гьабураб кеч1 бук1ин лъай; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 151 Рек1ехъе лъазабизе		
45	Ф. Г1алиева. Дир рахьдал мац1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэталъул г1умруялъул баянал кьезе; 2. Мац1 гьеч1они, гьеч1о миллат. Миллат т1аг1арал къавмал – рух1ияб ицц къараб къулг1а бук1ин бич1ч1изаби 3. Рух1ияб хазина – рахьдал	Гьум 153-157		

				мац1 ц1унеян Фазуца балеб ах1и			
46	Калам цебет1езаби. Авар мац1. Сочинение	1	Калам цебет1езаби	1. Авар мац1алде бугеб рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Мац1 гьеч1они – гьеч1о миллат; 3. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьина-бизе		
47	Х1. Х1ажиев. Г1алибегил къулг1а	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 2. Г1алибегилги гьесул ч1ужу Айизалги г1аданлъи, рек1ел сахаватлъи, адаб х1урматгун инсан к1одо гьавизе бугеб гьунар бихьизабун бугеб куцалъул бицине; 3. Сверухъ бугеб т1абиг1аталдехун херав маг1аруласул бугеб рокьи ва т1алаб	Гьум 158-166		
48	Г1алибегил къулг1а. Тексталда т1ад х1алт1и	1	Анализ гьаби	1. К1алзул калам цебет1езаби; 2. Г1аданлъи, адаб-х1урмат гьаби – нилъер аслияб налъи бук1ин бич1ч1изаби	Гьум 166, сурат бахъизе		
49	Класстун къват1исеб ц1алиялдаса гара-ч1вари	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
50	М. Г1абдух1алимов Госпиталалъул вас 1-2 бут1а	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэтасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Бах1арчилъи, къвак1и бищун лъик1ал г1амалал рук1ин лъазе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 168-175		
51	Госпиталалъул вас 3 бут1а	1		1. Х1амзатилги Сахратилги гьудуллъи ккей; 2. Лъукъарал солдатаз Х1амзатил эбелалъул х1урмат гьабулеб куц бихьизабизе лъай	Гьум 175-180		
52	Госпиталалъул вас 4 бут1а	1		1. 1,2,3 бут1а такрар гьаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 180-188		
53	Госпиталалъул вас. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Анализ гьаби; 2. Асаралъул г1уц1иялъул бици; 3. Ц1алдохъабазулъ бах1арчилъи бижизабизе			
54	Багъатар. Дихъ ралагьун ч1а, муг1рул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал; 2. Х1айваназдехун рокьи ц1ик1к1инаби;	Гьум 190-198		

				3. Ц1алул бажари борхизаби			
55	Дихъ ралагьун ч1а, муг1рул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьудуллъиялде рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 199-204		
56	Дихъ ралагьун ч1а, муг1рул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Цебеккун ц1алараб такрар гьаби; 2. Муг1рузде, т1абиг1аталде, сверухълъиялде рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 190-209		
57	Дихъ ралагьун ч1а, муг1рул Анализ. Пейзаж	1	Анализ гьаби	1. Пейзажалъе аслияб бич1ч1и кьезе; 2. Багъатарица т1абиг1аталъе кинаб къимат кьун бугебали бихьизабизе; 3. Г1исиназдаги ч1ах1ияздаги гьоркьоб гьудуллъи бихьизаби	Гьум 210		
58	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
59	Эффенди Капиев. Разведчикал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Тушманасдаса рец1ел босизе бугеб г1ишкъу бихьизаби; 3. Ват1аналде жеги рокьи ц1ик1к1инаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 212-216		
60	Сабаб	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Бергьенлъиялъул ицц – халкъазул гъункараб цолъи, Ват1аналде рокьи бук1ин бихьизаби 2. Рагъда хвалдаса ц1унулеб сабаб – ц1одорлъи, бах1арчилъи, х1инкъи лъангут1и бук1ин лъай	Гьум 217-222		
61	Маг1арухъ чвахунц1ад	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Чвахунц1ад бан хадуб т1абиг1аталъул хиса-басиязул бицине лъай; 2. Т1абиг1ат-нилъер аслияб бечелъи бук1ин бич1ч1изаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 222-225 Кесек рек1ехъе лъазабизе		
62	Очеркалъул х1акъалъулъ баян	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Очеркалъе баян кьезе; 2. Хъвадарухъанас хъварал очеркал такрар гьаризе;	Гьум 225-226		
63	Мух1амад-Султ1ан Ях1яев. Питна	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул х1акъалъулъ къокъал баянал кьезе; 2. Лъималазул гьудуллъи-вацлъи биххизабизе, гьезда гьоркьоб питна бекьулев ягъзин вихьизави. Гьудулзаби рагъизе т1ами ва	Гьум 227-237		

				гьелъул х1асил бич1изаби ; 3. Ц1алул бажари борхизаби			
64	Г1урул ханал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьалмагъзаби гуккун, ц1ар босизе къвариг1арав ц1алдохъанасул квешаб г1амал бихьизаби. Х1арам кида-къадги т1атинч1ого хут1унгут1и бихьизаби; 2. Лъималазда гьоркьоб х1алихьалъи бегьунгут1и бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 227-247		
65	Хашагиса Бецав Къурбан. Мискинав Шахул яс	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Х1алихьали къват1иб ч1вазаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум 248-250		
66	Т1абиг1аталде экскурсия	1	Экскурсия	1. Т1абиг1ат – нилъер бечелъи бук1ин лъай; 2. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби			
67	Калам цебет1езаби. Сочинение. Нижер росу	1	Калам цебет1езаби	1. Ват1аналде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе		
68	Х1асил гьабиялъул дарс	1	Такрар гьаби	1. К1алзул калам цебет1езаби			

Лъаялъул ва бажариялъул рахъаль VI классалъул
ц1алдохъабазда церелъолел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:
-лъазарурал асаразул ва гьезул авторазул ц1арал;
-лъазарурал адабиял терминал, багьадурасул ва т1абиг1аталъул сурат, гипербола.
-программаялда рек1ехъе лъазаризе рихьизарурал текстал.

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола;
-Минуталда жаниб 100-110 раг1и кколеб хехлъиялда лъазарурал текстал рит1ун, раг1ун ва чвахун ц1ализе:
-асаралдаса хасал лъугьа-бахъинал ратlа рахъизе;
-лъазабулеб асаралда жанир кколел лъугьа-бахъиназда гьоркьоб заманияб ва г1илла-мурадияб бухьен ч1езабизе;
-лъазабулеб асаралъул тексталда жанир сипатиял раг1аби ратизе;
-лъазабулеб асаралъул багьадуразул ишазде балагьун, гьезул г1амал-хасияталъул бицине;
-художествиял, рич1ч1изе бигьаял г1елмиял текстал рит1ун, чвахун, раг1ун ц1ализе;
-художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
-гьит1инаб асар, яги к1удиялъул кесек изложение х1исабалда бицинеги хъвазеги;
-зах1маталъул темаялда сочинениял хъвазе;
-хабарияб асаралъул, яги гьелъул цо бут1аялъул план г1уц1изе;
асаралъул багьадураздехун ва лъугьа-бахъиназдехун лъугьараб бербалагьиги загьир гьабун, жинцаго ц1аларал асаразе къимат кьезе.

Авар адабият 7 класс

№ п/п	Дарсазул темаби	Саг1тазул къалар	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и
1	Инсан ва гьесул къисмат – художествияб литератураялъул аслияб тема	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Литератураялъе аслияб баян кьезе; 2. Адабияталдехун рокьи ц1ик1к1инаби	Гьум. 3-5
2	Х1ожоги Гуржиявги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къиса ц1али; 2. «Бидухъ би» - абурал раг1абазул маг1на бич1ч1изаби; 3. Вацлъи щулалъизаби; 4. Ц1алул бажари камил гьаби; 5. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 8-12
3	Х1ожоги гуржиявги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Маг1арулазулги гуржиязулги рух1ияб бечелъи, миллияб г1амал-хасият 2. Х1ожолги Гуржиясулги сипатаздалъун загьир гьабун бугеб къаг1ида бихьизаби; 3. Ц1алул бажари камил гьаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 12-18
4	Х1ожоги Гуржиявги. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Чабхъад хьвади- миллатазда гьркьоб питна бекьи х1исабалда къисаялда какун бугеб куц бихьизаби; 2. Къисаялъул анализ гьаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Къокъго бицине
5	Х1ожолги Гуржиясулги	1	Калам цебет1езаби	1. Х1ожолги гуржиясулги образазе	

	образал			къимат кьезе ц1алдохъаби ругьун гьари; 2. К1алзул калам цебет1езаби	
6	Бокьуларо, эбел, рии бач1ине	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Вах1шияб г1адат х1исабалда чабхъен какун бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 20-24
7	Художествияб асаралъул г1уц1иялъул х1акъалъулъ авалияб баян	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Асаралъул г1уц1иялъул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 24-27
8	Калам цебет1езаби. Маргьа ургъи	1	Калам цебет1езаби	1. Маргьабазул тайпаби рак1алде щвезари; 2. Маргьа ургъизе ц1алдохъабазул бугеб бажари ц1ик1к1инаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Маргьа лъугьинабизе
9	Ц1адаса Х1амзат. Дибирги г1анхвараги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Диниял къануналги дибирасул ишалги дандеккунгут1иялъул кьуч1алда хъвараб сатирияб асар бук1ин лъай; 3. Ц1алул бажари камил гьаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 34-38
10	Дибирги г1анхвараги. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Мискинчиясул г1умру Г1анхрилалда релълъинаби-асаралъул хъвалсараб	Гьум. 38-39

				маг1на бук1ин бихьизаби; 2. Рух1ияб тунка-г1усиялда г1анхвара бергьиналъе г1илла бихьизаби; 3. Ц1алул бажари камил гьаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	
11	Ашбазалде гьабураб	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Чвахун, бит1ун ц1алиялъул бажари борхизаби; 2. Г1адамал гуккун, боц1и данде гьабизе лъугьарал даранчаг1азда велъулаго, Х1амзатица кьабулеб сатирияб ц1ал бихьизаби; 3. Калам цебет1езаби	Гьум. 40-45
12	Ашбазалде гьабураб. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Х1амзатил мац1алъул пасих1лъи, г1адатлъи, бечелъи кицабаздаса махщалида пайда босун бук1ин бихьизаби; 2. Анализ гьаби; 3. Ц1алул бажари камил гьаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Цо бут1а рек1ехъе лъазабизе
13	Сатираялъул х1акъалъулъ авалияб баян. Авар литератураялда Х1амзатица сатира цебет1езаби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Сатираялъе авалияб баян кьезе; 2. Ц1. Х1амзатица кьураб к1вар сатира цебет1еялъе.	Гьум. 45-48
14	Класстун къват1исеб ц1али. Ц1. Х1амзат. Дир г1умру	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Ц1адаса Х1амзатил г1умруялъул х1акъалъулъ асар бук1ин лъай; 2. Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби	

15	Советияб литература	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Кинаблитература советияблъун рик1к1унеб лъазе; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 49-52
16	М. Хуршилов. Надир-шагь щущахъ вихизави	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Асаралъул цебераг1и ц1али ва гьелъул тарихияб баян кьей; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 53-58
17	Г1андалал. Байбихьи. Шагьасул чапар. Г1андалаз х1укму гьабулеб буго	1	Комбинир.	1. Къисаялъул х1акъикъияб аслу рагьи. Гьеб хъваялъул мурад ва заман бихьизаби; 2. Ват1ан хиралъи ва ц1унизе ккей-асаралъул аслияб тема бук1ин лъай; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 58-66
18	Шагьасул буюрухъ. Тушман минатахъ щущазави	1	Комбинир.	1. Ват1ан хиралъиялъул аса рва гьеб ц1унизе рух1 кьун рагъарал умумузул ирс ц1унизе ккей-аслияб тема бук1ин бич1ч1изаби; 2. Маг1арулазул бук1араб къвак1и бихьизаби. Херав Х1асанил,Чупаласул ва цогидалги багьадуразул сипатал рагьи 3. Надир-шагь инжитго къеялъе г1илла лъазе; 4. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 66-77
19	Г1андалал. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Къисаялъе къимат кьей;	Кесек рек1ехъе

				2. Аслиял героязе къимат кьезе лъай; 3. Ц1аларалъул х1асил бицине бугеб бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	лъазабизе
20	Г1андалал асаралъул х1асил гьаби. Эпос, лирика, драма.	1	Х1асил гьаби	1. Къисаялъул х1асил гьаби; 2. Эпос, лирика ва драммаялъул баянал кьезе	Гьум. 79-81
21	Калам цебет1езаби. Сочинение. Меседилаб хасалихълъи	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Т1абиг1аталде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 3. Хасалихълъи-лъаг1алил бищун бечедаб заман бук1ин лъай	Хъван лъугьинабизе
22	Адабияталъул аслияб тайпабазул х1акъалъулъ авалияб баян	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Эпос, лирика, драмаялда гьоркьоб бугеб бат1алъи лъай; 2. К1алзул калам цебет1езаби	
23	М. Сулиманов. Васигат.	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Къисаялъул цебераг1и ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 82-93
24	Васигат. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Ц1аруйго берцин рихьарал ясал хъами, цогидал х1инкъизарун, питна балагьизе къват1ире рахъин каки; 2. Бах1арчияй ясалъул сипат рагьи; 3. Бидулас хъачагълъи рехун теялъе г1илла лъазе. Ярагъ ракьулъ букъиялъул маг1на лъазе;	Гьум. 93

				4. Ц1алул бажари борхизаби	
25	Поэмаялъул х1акъалъулъ баян	1	Х1асил гьаби	1. Къиса такрар гьаби; 2. Поэмаялъе аслияб бич1ч1и кьей; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 93-94
26	Класстун къват1исеб ц1али. Р. Х1амзатов. Цо маг1арул къиса	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Имам Шамилилги наиб Хунзахъа Х1ажимурадилги х1акъалъулъ баян лъай; 2. Гьезда дандеккун мац1ихъанасул гьит1инлъи, нахъег1анлъи, инжитлъи бихьизаби; 3. Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби	
27	Э. Капиев. Жиндирго х1акъалъулъ Сулейманил хабар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ гара – ч1вари гьаби; 2. Адабияталдехун рокьи бижизаби; 3. Ц1алул бажари борхижаби	Гьум. 95-106
28	Жиндирго х1акъалъулъ Сулейманил хабар. Анализ	1	Аализ гьаби	1. Сулейманил гьит1инаб заманалъул х1акъалъулъ бицине; 2. Мискинзабазул язихъаб г1умру гьесда кин лъараб бицине; 3. Маллаясулги Сулейманилги иццухъ ккараб лъугьа-бахъиналъул х1акъалъулъ бицине лъазе; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 106-107
29	Художествияб асаралъул композиция	1	Комбинир.	1. Хабаралъул анализ гьаби; 2. Композициялъе, экспозициялъе, завязкаялъе,	Гьум. 107-109

				кульминациялъе баян кьезе; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
30	Калам цебет1езаби. Сочинение. Нижер мадугьалзаби	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул калам цебет1езаби; 2. Мадугьалзаби-нилъер «вац-яц» рук1ин лъай. Рик1к1ад вугев вацасдаса аск1ов вугев мадугьал лъик1-абураб абиялъул маг1на рагьи	Сочинение лъугьинабизе
31	А. Мух1амаев. Маг1арулай	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Нек1сиябги советиябги ч1аголъиялъе бит1араб къимат кьезе ругьун гьари; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 110-118
32	Ах1мад т1ад вуссараб сордо	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Лъалареб х1алалъ ругъназ хисарав Ах1мад рагъдаса вач1ун эбел-инсухъе рещт1ин; 2. Анализ гьаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 118-131
33	Ах1мад т1ад вуссараб сордо. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Ах1мадилги Сурхайилги гьоркьоблъи ц1алдохъабазда бихьизабизе лъай. Гьезие къимат кьей; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 131-132
34	Мух1аммад Шамхалов. Тамашаяв гьобол	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Асаралъул аслияб тема-революциялда цересел соназда	Гьум. 133-138

				Мах1ач Дахадаевасул х1аракатчилъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	
35	Тамашаяв гьобол	1	Комбинир.	1. Г1олохъанго Мах1ачил бук1араб гьунар ва,макърат1исалъ махх г1адин, г1адамал жиндехунго ц1азе гьесул бук1араб гьунар бихьизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 139-151
36	Класстун къват1исаб ц1али. Циги т1инч1ги	1	Класстун къват1исаб ц1али	1. Т1абиг1аталде ва г1алхул х1айваназде бугеб рокьи авторас жеги ц1ик1кинаби ц1алдохъабаз; 2. Ц1алул бажари борхизаби	
37	Расул Х1амзатовасул г1умру ва хъвадарухъанлъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул х1акъалъулъ гара-ч1вари; 2. Расулил творчествоялде ц1алдохъабазул рокьи ц1ик1к1инаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Реферат х1адуризе
38	Эбелалъ дир кинидахъ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Эбелалъул х1акъалъулъ кицаби ва абиял рак1алде щвезари; 2. Г1умруялъул ицц-эбелалде г1урхъи гьеч1еб рокьи шаг1ирас коч1олъ загьир гьабураб куц бихьизаби. Эбелалъул рокьиялъ лъимадул чи лъугьинави, гьелъухъ лъимал	Гьум. 156-157 п/ц1.

				улбузда цере налъулаллъун хут1и х1еренаб, пасих1аб, сипатияб мац1алъ бицунеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	
39	Маг1арулал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Маг1арулазул ях1-намусалъул, рух1ияб бечелъиялъул, г1агараб ват1аналде бугеб рокьи бихьизаби. Жиндирго Ват1аналдаса ва маг1арулаздаса шаг1ирасул ч1ух1и; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 157-158 Рек1ехъе лъазабизе
40	Дагъистаналъул рохьал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хирияб Ват1аналде, жиндирго халкъалде бугеб рокьул к1одолъи бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул Ват1аналде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 3. Ват1ан бищун к1удияб рух1ияб бечелъи бук1ин бич1ч1изаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 158-159 п/ц1.
41	Шиг1руяб ва хабарияб каламалъул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби	1		1. Шиг1руяб ва хабарияб каламалъул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби. Коч1ол г1уц1и лъазе; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 160-162
42	Калам цебет1езаби.	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алул бажари борхизаби;	

	Расулил куч1дул ц1али			2. Расулил асаразде рокьи ц1ик1к1инаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
43	М. Мух1амадов. Инсул гьалбал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул х1акъалъулъ раг1и; 2. Хабар ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 163-174
44	Инсул гьалбал	1	Комбинир.	1. Гьоболасул адаб-х1урмат гьаби-маг1арулазул бищунго лъик1аб г1адатазул цояб бук1ин бихьизаби.Гьалбал хирияв Г1абдулагьил ва гьесул лъадул рух1ияб бечелъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 174-187
45	Инсул гьалбал. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Лъик1аб г1адат, цоцахъе кьолаго, рух1ияб хазиналъун наслабаз ц1унизе ва бечед гьабизе ккей-хабаралъул аслияб пикру бук1ин ц1алдохъабазда лъай; 2. Хабаралъул анализ гьаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 187-188
46	Образалъул х1акъалъулъ авалияб маг1на	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Образалъул х1акъалъулъ авалияб баян кьезе; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 188-191
47	Фазу Г1алиевалъул г1умру ва хъвадарухъанлъи	1	Комбинир.	1. Поэтессаялъул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Гьелъул творчествоялде рокьи	Гьум. 192-193

				ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	
48	Маг1арулазул нус	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьит1инаб халкъалъул тарихалъул к1одолъи бихьизаби; 2. Жакъасеб г1ел бах1арчиял умумузул мустах1икъал ирсилал рук1иналдаса шаг1иралъул ч1ух1и бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 193-199
49	Маг1арулазул нус	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьит1инаб халкъалъул тарихалъул к1одолъи бихьизаби; 2. Жакъасеб г1ел бах1арчиял умумузул мустах1икъал ирсилал рук1иналдаса шаг1иралъул ч1ух1и бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 200-207
50	Маг1арулазул нус	1	Анализ гьаби	1. Маг1арул руччабазул г1акъиллъи, к1одолъи ва бах1арчилъи поэмаялъулъ ах1ун бугеб куц бихьизаби; 2. Бац1ц1адаб рокьи т1адег1анаб даражаялде бахинаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 208-216
51	Маг1арулазул нус. Поэмаялъул	1	Анализ гьаби	1. Поэмаялъул х1акъалъулъ баян	Гьум. 217-218

	х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби			г1ат1ид гьаби; 2. Поэмаялъул разбор гьаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
52	Калам цебет1езаби. Имам Шамил	1	Комбинир.	1. Имам Шамил-Дагъистаналъул ва Чачаназул Имам вук1ин лъай. Шамилил бах1арчилъи ва къвак1и бихьизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби	
53	Художествияб литератураялъул сипатияб каламалъул х1акъалъулъ баян	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Мац1-художествияб асар г1уц1улеб аслияб алат, материал бук1ин лъай; 2. К1алзул калам цебет1езаби	
54	Таймасханов Тажудин. Ях1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Тажудинил х1акъалъулъ къокъаб баян; 2. Авторас заралиял пишаби какун ругеб къаг1ида батизе лъай ц1алдохъабазда; 3. Хъалиян бух1и-черхалъе заралияб пиша бук1ин бич1ч1изаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 123-127
55	Къияс Мажидов. Муг1рузул ц1умазе хвел бук1унадай	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян; 2. Хабар ц1али; 3. Муг1руздехун к1удияб рокьи бижизаби	Гьум. 228-234
56	Муг1рузул ц1умазе хвел бук1унадай. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Ц1умазде, т1абиг1аталде рокьи ц1ик1к1инаби;	Гьум. 234

				2. Анализ гьаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
57	Класстун къват1исеб ц1али. Кьог1ал конфетал	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. «Кьог1ал конфетал» абун щай Г1арип Расуловас хабаралда ц1ар лъун бугебали лъай; 2.Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби	
58	Багьавдин Митаров. Бице гьудулзаби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Советияб Армиялъ бергьенлъи босиялда рак1ч1ей ва ч1ух1и бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 235-238
59	Г1алирза Саг1идов. Г1аздалал т1агърал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. К1удияб Ват1анияб рагъда бергьенлъи босиялдаса ч1ух1иялъул асар загьир гьабизе т1абиг1ияб сипадалдаса пайда босун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 239-243
60	Рач1а, гьудулзаби!	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Дагъистаналда гьудуллъиги вацлъиги бищун т1адег1анаб рух1ияб бечелъи бук1ин коч1олъ загьир гьабун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 243-244 рек1ехъе лъазабизе

				3. К1алзул калам цебет1езаби	
61	Калам цебет1езаби. Сочинение. Дир гьудул	1	Калам цебет1езаби	1. Гьудул-гьалмагъзабазде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Гьудул-гьалмагълъиялъ г1умру берцин гьабулеб бук1ин бихьизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе
62	М.-Р. Расулов Эбелалъул рах1му	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул х1акъалъулъ къокъабго баян кьей; 2. Васасдехун эбелалъул бугеб к1удияб рокьи ва божилъи сабураб г1орхъода ч1езабизе Насибатил бугеб ц1одораб махщел бихьизаби; 2. Квешлъиялдаса вас ц1унизе эбелалъул божилъиялъул бугеб к1вар бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 245-255
63	Эбелалъул рах1му.Анализ	1	Анализ гьаби	1. Гьит1инлъиялъ ва г1анч1лъиялъ Алмасил карал гъалат1ал ратизе ц1алдохъабазда лъай; 2. Васасдехун эбелалъул бугеб к1удияб рокьи ва божилъи сабураб г1орхъода ч1езабизе Насибатил бугеб ц1одораб махщел бихьизаби; 2. Квешлъиялдаса вас	Гьум. 254-255

				ц1унизе эбелалъул божилъиялъул бугеб к1вар бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	
64	А. Гъафуров. Квешалъе квешлъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ бицине; 2. Лъик1лъи гъабуразе лъик1лъи, квешлъи гъабуразе квешлъи батулеб г1умруялъул закон рагьизе шаг1ирасул бугеб гьунар бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 256-262
65	Квешалъе квешлъи. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Лъик1лъи гьабуразе лъик1лъи, квешлъи гьабуразе квешлъи батулеб г1умруялъул закон рагьизе шаг1ирасул бугеб гьунар бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
66	Класстун къват1исеб ц1али. Фазу Г1алиева. 18 их	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. «18 их» абун ц1ар лъеялъе г1илла лъай; 2. Ах1мад Г1абдулмажидовасул бах1арчилъи ц1алдохъабазда лъай; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 133-143 кл./къв. ц1.
67	Класстун къват1исеб ц1али. 18 их. Анализ	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Анализ гьаби; 2. Ах1мадил бах1арчияб хвел бук1ин лъай; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
68	Т1абиг1аталде экскурсия	1	Экскурсия	1. Т1абиг1аталде бугеб рокьи жеги	Сочинениялъе х1адуризе

				ц1ик1к1инаби; 2. Т1абиг1ат-нилъер бечелъи бук1ин лъай; 3. К1алзул калам цебет1езаби	
69	Нижер муг1рул ва т1абиг1ат. Сочинение.Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1.Экскурсиялда бихьаралдаса пайдаги босун, сочинение хъвазе бугеб махщел камил гьаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе
70	Х1асил гьаби	1	Х1асил гьаби	1. Х1асил гьаби	

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъ VII классазул
ц1алдохъабазда цере лъолел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:
-лъазарурал асаразул ва гьезул авторазул ц1арал, ц1аразул маг1на;
-лъазарурал хабариял асаразул багьадуралги гьез г1ахьаллъи гьабулел ишазул т1елги;
-лъазабураб асаралъул г1уц1иялъул хасал рахъал;
-адабиял терминал: махсара, сатира, метафора, адабияталъул тайпаби;
-рек1ехъе лъазаризе программаялда рихьизарурал текстал.

I

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:
-хъвадарухъанас г1уц1арал сипатиял лъугьа-бахъинал пикрудалъ гвангъун цереч1езари;
-багьадурасул г1амал-хасият рагьизе х1ажатал лъугьа-бахъинал лъазабулеб асаралдаса т1асарищизе;
-пикруябгун художественияб рахъ рагьизе сипатиял раг1абазул бугеб к1вар батизе;
-муг1алимас кьураб логикияб суалалда рекъон, асаралъул багьадурасул г1амал-хасият рагьизе;
-лъазабулеб бугеб асаралъул к1иго багьадурги дандеккун, гьездехун авторасул бугеб бербалагьи загьир гьабизе.

II

-минуталда жаниб 110-120 раг1и кколеб хехлъиялда рич1ч1изе бигьаял,
- г1елмиял ва художественниял текстал рит1ун, дурун, раг1ун, ц1ализе;
-художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
-хабарияб асар изложение х1исабалда бицинеги хъвазеги;
-хабарияб асаралъул, яги гьелъул цо бут1аялъул план бахъизе;
-ц1алдохъанасул жиндирго к1алъаялъе план г1уц1изе;
-багьадураздехун, гьезул ишаздехун бухьараб ва цогидал искусствоялъул асаразе къимат кьезе (бицунги хъванги).

Авар адабият 8 класс

№ п/п	Дарсил тема	Саг1тазул къалар	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъулаб къо-моц1
1	Художествиябги г1елмиябги адабият	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Худ. ва г1елмиябги адабияталъул бицине; 2. Авар адабияталде рокьи ц1ик1к1инаби	Гъум. 3-4 (учебн.)		
2	Халкъияб к1алзул гъунар. Хиянатчи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъияб к1алзул гъунаралъул асаразе авалияб баян кьезе; 2. Хияналъи г1адамасда рекъеч1еб г1амал-хасият бук1ин бич1ч1изаби	Гъум 3-9		
3	Хиянатчи. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Мац1ихъанлъи ва бугьтанлъей г1адамал балагьазде рачунезул цояб ккола ва гьеб къисаялъулъ бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гъум 9-10 (учебн.)		
4	Хочбар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Кеч1 ц1али; 2. Кеч1, ролазде бикьун, ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 9-16 п/ц1.		
5	Хочбар. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Хочбарил ях1-намусалъул, бах1арчилъиялъул к1одолъиялъул бици; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Кесек рек1ехъе лъазабизе		
6	Калам цебет1езаби. Хочбарил образ. Сочинение	1	Калам цебет1езаби	1. Хочбарил бах1арчилъи, ях1-намусалъул к1одолъи, рух1ияб бечелъи бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
7	<u>XIX г1асруялъул адабият.</u> Лекция	1	Лекция	1. XIX г1асруялъул адабияталъе г1аммаб баян кьезе;	Гъум. 20-21 (учебн.)		

				2. Адабияталде рокьи ц1ик1к1инаби			
8	Ч1ик1аса Мух1амад. Имам Гъазимух1амад ч1ваялде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Имам Гъазимух1амад щив колев ва чанабилев имам гьев кколевали баян кьей; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 17-20		
9	Имам Гъазимух1амад ч1ваялде	1		1. Имам Гъазимух1амадие коч1олъ кьолеб бугеб къимат бихьизаби; 2. Маг1арулазул рахъ борхизабун, к1одо гьабун, коч1олъ бихьизаби	Гъум 35-40 (учебн.)		
10	Инхоса Г1алих1ажияв Гьекъел-мехтел	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ гара-ч1вари; 2.Гьакълил «баракат»-бокьун г1адаллъи; мехтиялъул «т1ок1лъи»-т1ут1лъун г1адан лъугьин-коч1ол аслияб пикру бич1ч1изаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум 22-25		
11	Исрапчиясде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Щибго жо инсанас исрап гьаби коч1олъ какун бугеб куц бихьизаби. Ниг1маталъул къадру-къимат гьабизе кколеб бук1ин бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби ; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби.	Гъум 26-27		
12	Ракь	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Инсанасул ахирияб рукъалъул бици (гьесул ахират бук1уна ракьулъ). Гьенир ращалъула киналго; мискинавги, бечедавги, ч1ух1аравги, г1акъилавги, гьудул-гьалмагъги, рос-лъадиги-коч1ол философия пикру бич1ч1изаби 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гъум. 27 Рек1ехъе лъазабизе		

				3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
13	Калам цебет1езаби. Кеч1 пасих1го ц1али	1	Калам цебет1езаб и	1. Ц1алул бажари борхизаби; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
14	Кл. къ. ц1али. Г1алих1ажияв Гъурмада берцинлъиги г1ун	1		1. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 2. Г1алих1ажиясул хъвадарухъанлъиялде рокьи ц1ик1к1инаби			
15	Элдарилав. Росу берцин	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. Ч1ужуг1аданалъул берцинлъи, напс к1одо гъаби-шаг1ирасул аслияб тема бук1ин бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гъум. 29-30		
16	Росу берцин	1	Анализ гьаби	1. Ч1ужуг1аданалъул берцинлъиялъе ва напс ц1униялъе авторасул бербалагьиялъул бици	Гъум. 45-48 (учебн.)		
17	Жергъен гьартун ккана	1	Ц1ияб дарс малъи	1.К1игъумерчилъиялъи, гурх1ел гъеч1олъи, къарумлъи каки; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гъум 30-33		
18	Жергъен гьартун ккана	1	Анализ гьаби	1. Эльдариласул куч1дузул аслияб тематика бихьизаби; 2. Г1адатал г1адамазул т1адег1анаб рух1ияб бечелъи, чилъи, бац1ц1адаб ях1-намус беццун бугеб куц бихьизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 43-45 (учебник.)		
19	Бакьайч1иса Ч1анк1а. Сайгидул Бат1алиде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Маг1арул г1олохъабазул бах1арчилъиялъул бицун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари	Гъум. 35-40		

				борхизаби;			
20	Сайгидул Бат1алиде	1	Анализ гьаби	1. Мухьдахъ японияхъул рагъде рит1арал дагъистаниязул къисмат бихьизаби; 2. Щибго маг1на гьеч1еб рагъда холел бах1арзазул г1умруялда шаг1ир барахщи бихьизаби	Гьум. 53-55		
21	Т1алх1атиде	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Бац1ц1адаб рокьи т1адег1анаб даражаялде бахинабун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум 41-44		
22	Т1алх1атиде	1	Анализ	1. Вокьулев вихьизе ясалъул бугеб анищ-хьул бихьизаби. Гьелъул рек1ел х1ал загьир гьабизе шаг1ирасул бугеб гьунар бихьизаби	Гьум. 53-57 (учебн.)		
23	Хъах1абросулъа Мах1муд. Хъах1илаб зодихъе баг1арбакъул нур	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул х1акъалъулъ баян кьей; 2.Шаг1ирасул творчествоялдехун рокьи бижизаби	Гьум. 46-49		
24	Хъах1илаб зодихъе баг1арбакъул нур	1	Анализ гьаби	1. Ч1ужуг1адан т1адег1анаб даражаялде яхинайи-аслияб коч1ол пикру. 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 68-69 (учебн.)		
25	Рокьул конторалъул кавуги рагьун	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Бац1ц1адаб рокьиялдехун лъик1аб бербалагьи-авторасул аслияб тема бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум 49-51		
26	Почтовой кагътиде керенги чучун	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Рокьи инсанасул рух1ияб бечелъи бук1ин бич1ч1иззаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум 51-55		
27	Почтовый кагътиде керенги чучун	1	Анализ гьаби	1. Йокьулей рик1к1алъанаг1ан шагирасул рак1	Кесек рек1ехъе лъазабизе		

				гьелъухъе ц1алеб бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
28	Калам цебет1езаби. Сочинение. Дир гьудул	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Гьудул-гьалмагъасде рокьи ц1ик1к1инаби	Сочинение лъугьинабизе		
29	Инхелоса Къурбан. Наибзаби х1елун	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул х1акъалъул баян кьезе; 2. Рагъда бах1арчилъи бихьизабурал г1олохъабазул бици; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 58-60		
30	Борхатаб маг1арда	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къурбанил рокьул лирикаялъул бици; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 60-62		
31	Бахъа, къалам. Г1енекке йокьулей	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Т1егьалда, бакъ-моц1алда, ц1вабзазда, алжаналъул х1урулг1иналда йокьулей релълъин гьаюн йиге куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 62-64		
32	Дагъистаналъул халкъазул адабияталдаса. Къалухъа Мирза Ханасе жаваб. Г1ашикъ-булбул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Ханзабазул, бегзабазул рах1му гьеч1олъи, халкъалъе зулму гьаби коч1олъ какун бугеб куц бихьизаби; 3. Талих1 къарал минскинзабазугун г1умру данде ккун, Мирзаца ах1араб кеч1. Булбулалде хит1аб гьабун, рак1чучи бихьизаби	Гьум. 65-66		
33	Йирчи Гъазахъ. Векьарухъанасул кеч1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. Векьарухъанасул г1умруялъул сипат-сурат	Гьум. 67. Рек1ехъе лъазабизе		

				бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби;			
34	Ятим Эмин. Васият	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умру ва адабияб х1аракат; 2. Бечедаздаги мискинзабаздаги гьоркьоб шаг1ирас ч1валеб рух1ияб г1урхъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 68. Рек1ехъе лъазабизе		
35	Къват1ул харбал ц1алк1улел херал руччабазде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Квешлъиялъул ва т1екълъиялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей. Мац1 гьабугеян херал руччабазде Эминил гьари. Къват1ул харбаз шаг1ирасул г1умру хвезаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум.69		
36	Калам цебет1езаби. Текст ц1али	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул ц1алул хехлъи борци; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	3-5 гьум. тексталъул ц1али		
37	Мунги Ах1мад Паналъаяб дуниял	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. К1иго бат1ияб г1умрудул г1адамазул х1акъалъулъ бицун бугеб куц бихьизаби; 3. Рит1ухълъи кибго бук1ине кколеблъи бич1ч1инаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 71		
38	Шамилил суд	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шамилил бах1арчилъи ва къвак1и бихьизабун бугеб куц баян гьаби. Бах1арчиясул ц1ар хехго т1ибит1иялъе г1илла ц1алдохъабазда лъай; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 70-71		
39	Класстун къват1исеб ц1али. Имам	1	Класстун къват1исеб				

	Шамил.(кино)		ц1али				
40	Калам цебет1езаби. Имам Шамил. Реферат (сочинение)	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Шамилил бах1арчилъи ва къвак1и бихьизабизе бугеб гьунар борци; 3. Жидерго пикру загьир гьаби	Сочинение лъуг1инаби-зе		
41	<u>XX г1асруялъул адабият</u>	1	Ц1ияб дарс малъи (лекция)	1. XX г1асруялъул авар адабияталъул авалияб баян кьезе; 2. Адабияталдехун рокьи ц1ик1к1инаби	XX г1асруялъул адабият		
42	Ц1адаса Х1амзат-драматург	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2.Творчествоялдехун рокьи ц1ик1к1инаби	Гьум. 100-105 (учебн.)		
43	Айдемир ва Умайгьанат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Пьесаялъулгун лъай-хъвай гьаби; 2. Ролазде бикьун, ц1али; 3. Анализ гьаби	Гьум. 72-82		
44	Айдемир ва Умайгьанат	1		1. Ролазде бикьун, ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 82-94		
45	Айдемир ва Умайгьанат	1	Анализ гьаби	1. Г1адамазул г1умруялъул квешал рахъал рихьизари; 2. Ролазде бикьун, ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 94-100		
46	Пьесаялъул анализ	1	Х1асил гьаби	1. Аслиял героязе къимат кьей; 2. Инсанасул квешал рахъал къват1ир ч1вазаризе Х1амзатил бугеб махщел бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Умайгьанатил монолог рек1ехъе лъазабизе		
47	Г1умруялъул дарсал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэма ц1али; 2. Поэтас кьолел ругел насих1атазул бицине; 3. Поэтасул творчествоялдехун рокьи ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 101-108		
48	Г1умруялъул дарсал. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Поэмаялъул тема ва идея рагьи; 2. Цебесеб г1елги гьанжесеб г1елги дандекквезе лъай; 3. Ц1алул бажари	Гьум. 108. Суалазе жаваб кьезе		

				борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби			
49	Калам цебет1езаби. Ц1алараб бици	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул калам цебет1езаби			
50	Мух1аммад Хуршилов. Сулахъалъ нуг1лъи гьабула	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал; 2. Романалъулгун лъай-хъвай гьаби; 3. Маг1арул халкъалъул тарихалде рокьи ц1ик1к1инаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 109-120		
51	Кьода нус	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Роман ц1али; 2. Анализ гьаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 120-135		
52	Кьода нус	1	Анализ гьаби	1. Анализ гьаби; 2. Роман ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 135-150		
53	Боркьараб рагъ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Анализ гьаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 150-165		
54	Боркьараб рагъ	1		1. Анализ гьаби. Минскинзабаздаги бечедаздаги гьоркьоб тушманлъи ц1ик1к1иналъе г1илла баян гьаби	Гьум. 165-173		
55	Мух1аммад Шамхалов. Вац.	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Хабар ц1али	Гьум. 174-187		
56	Вац	1	Анализ гьаби	1. Ригьнада гьрокьор хут1арал басриял г1адатал ц1ияб г1елалъ х1ат1икь лъолел рук1ин-хабаралъул аслияб тема бук1ин бич1ч1изаби; 2. Анализ гьаби	Гьум 174-187		
57	Калам цебет1езаби Художествияб асаралъул героясе къимат кьей	1	Калам цебет1езаби	1.К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Яцалъул талих1аб къисматалъе г1оло вацас раг1и аби г1ад гьабулеб г1адат Мух1амадица хвезаби бихьизаби			

58	Класстун къват1исеб ц1алиялдаса гара-ч1вари	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи жеги ц1ик1к1инаби			
59	Дагъисаналъул халкъазул адабияталдаса Анвар Аджиев. Бах1арчиясул къуркъби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул ва творчествоялъул бицине; 2. Заман аниги, дунял хисаниги, халкъалъе г1оло г1умруги рух1ги кьураб бах1арчиясе хвел бук1унареблъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 188-189		
60	Юсуп Хаппалаев. Оцбай	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умру ва адабияб х1аракат; 2. Байрамазул х1акъалъулъ бицине	Гьум. 190-194		
61	Халкъияб кеч1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъалъул тарихги, г1амал хасиятги, рохелги, пашманлъиги ва къисматги коч1ол аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 194-195. Рек1ехъе лъазабизе		
62	Класстун къват1исеб ц1али. Маг1арул коч1ол хазина	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Халкъиял асаразде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Жакъа кьоялъ гьез т1убалеб хъулухъ бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Куч1дул рек1ехъе лъазаризе		
63	Муталиб Митаров. Устар	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъул къокъаб баян; 2. Ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 196-200		
64	Устар	1	Анализ гьаби	1. Поэмаялъул анализ гьаби; 2. Перил сипаталъе къимат кьей; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум 140-141. (учебн.)		
65	Т1абиг1аталде	1	Экскурсия	1. Т1абиг1аталъул			

	экскурсия.			берцинлъи, гьайбатлъи бихьизе к1вей; 2. К1алзул калам цебет1езаби			
66	Калам цебет1езаби. Сочинение. Нижер росу	1	Калам цебет1езаби	1. Ват1аналде, т1абиг1аталде, росдал г1адамазде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе		
67	Класстун къват1исеб ц1алиялдаса гара-ч1вари	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи жеги ц1ик1к1инаби			
68	Х1асил гьабиялъул дарс	1	Х1асил гьаби	1. К1алзул калам цебет1езаби			

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъ VIII классалъул
ц1алдохъабазда церелъолел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:

- льазарурал асаразул ва гьезул авторазул ц1арал;
- льазарурал асаразул аслиял темаби ва гьезул г1уц1иялъул хасал рахъал;
- льазарурал хабариял асаразул багьадуралги, гьез г1ахьаллъи гьа- булел лъугьа-бахъиназул рахасги;
- адабияталъул теориялдаса баянал;
- программаялда рихьизарун ругел текстал рек1ехъе лъазаризе
- .

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:

- хъвадарухъанас г1уц1арал лъугьа-бахъинал пикрудалъ гвангъун цереч1езаризе; лъазабулеб асаралда жаниб;
- пикруябгун художествияб рахъ рагьизе сипатиял раг1абазул к1вар батизе;
- муг1алимас кьураб логикияб суалалда рекъон асаралъул багьаду- разул г1амал-хасият рагьизе;
- художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
- минуталда жаниб 120—130 раг1и кколеб хехлъиялда лъазарурал асарал рит1ун , раг1ун ва чвахун ц1ализе
- хабарияб асаралъе, яги гьелъул цо бут1аялъе план бахъизе;
- жиндирго к1алъаялъе план ургъизе;
- жинцаго ц1алараб асаралъе къимат кьезе, гьеб асаралъул багьадураздехун, лъугьа-бахъиназдехун лъугьараб жиндирго бербалагьи загьир гьабизе

Авар адабият 9 класс

№ п/п	Дарсил тема	Саг1тазул къалап	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и
1	1950-1990 аб. соназда авар адабият	1	Лекция	1. Адабият халкъалъул г1умруялда хурхараб бук1ин бихьизаби. Жамаг1аталъул пикру цебет1еялъе миллияб адабияталъул квербакъи ва лъайгун тарбия кьеялъе гьелъул бугеб к1вар бихьизаби	1950-1990 аб. соназда авар адабият
2	Расул Х1амзатовасул г1умру ва адабият х1аракат	1	Г1амлъия-лъул	1. Шаг1ирасул х1акъ. баянал рак1алде щвезари; 2. Расул Х1амзатов-г1акълуялъул ва г1акъиллъиялъул г1аламат бихьизаби; 3. Р. Х1.-Дагъистаналъул ч1ух1и вук1ин лъазе	Расул Х1амзатова-сул г1умру ва хъвадару-хъанлъи
3	Дир рак1 муг1рузда буго	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэмаялда жанир шаг1ирас жиндирго х1акъалъулъ хасиятал загьир гьарун ругеб куц бихьизаби; 2. Нилъерго муг1рузде ва т1абиг1аталде рокьи ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 3-11
4	Дир рак1 муг1рузда буго	1	Комбин.	1.Поэмаялъул аслияб пикру-шаг1ирасул х1асратаб, жив халкъгун вугин, гьелъулгун жиндир бухьен т1ун гьеч1ин абураб пикру бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 12-22. Кесек рек1ехъе лъазабизе
5	Дир Дагъистан. Мац1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. «Дир Дагъистан»-инсанасул ва дунялалъул х1акъалъулъ пикрабазул т1ехь бук1ин бици;	Гьум. 23-35

				2. Нилъер мац1 ц1унизе кколеблъи бич1ч1изаи	
6	Хъвадарухъанасул зах1мат. Хъвадарухъанасул рит1ухълъи, лебаллъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ бици; 2. Хъвадарухъанасул х1акъалъулъ накъит гьаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби.	Гьум. 36-48
7	Сундасан мун данде гьабун бугеб Дагъистан. Гьаб улкаялда чи вижараб куц	1	Ц1ияб дарсс малъи	1. Маг1арулазул г1умруялъул лъугьа-бахъиназул бици 2. Ват1аналде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби	Гьум. 36-48
8	Калам цебет1езаби. Сочинение. Жакъасеб Дагъистан	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул рижараб ракьалде, г1ураб Ват1аналде, т1абиг1аталде, умумузде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инабизе 2. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе
9	Эбелалде	1	Комбин.	1. Лъималазде эбелалъул рокьул к1одолъи ва гъварилъи, гьезул ургъалида ва рух1алида г1умру унел улбузда цере лъимал кидаго налъулаллъун хут1и бихьизаби; 2. Эбелалъул сипаталда ва ц1аралда цебе шаг1ирасул недегьлъи ва рек1ел т1еренлъи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 49-50
10	Авар мац1	1	Комбин.	1. Бит1ун ва чвахун ц1алиялъул бажари борхизаби; 2. Авар мац1 нилъер рух1ияб бечелъи бук1ин бихьизаби; 3. Умумуз ирсалъе тараб гьеб хазина наслабазе ц1унич1они, халкъ ц1унулареблъи бич1ч1изаби	Гьум. 50-52. Кесек рек1ехъе лъазабизе
11	Милъиршаби	1	Комбин.	1. Маг1арул т1абиг1аталъул ва г1адамазул рук1а-	Гьум. 52-53

				рахъиналъул сурат к1удияб рокьиялда ва махщалида бихьизабун бугеб куц бихьизаби; 2. Милъиршо кинаб х1инч1лъун бихьизабун бугебали бихьизабизе лъай; 3. Ц1алул бажари борхизаби	
12	Класстун къват1исеб ц1али «Дир Дагъистан» (кино)	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Расулил творчествоялде рокьи ц1ик1к1инаби	
13	Г1абдулмажид Хачалов. Хваразул ц1аралдасан	1	Ц1ияб дарс бици	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ гара-ч1вари; 2. «Бах1арчиги х1алихьатги цого хабалалъ лъола, халкъалъин абуни, цоясе бет1ер къулула, цоясе наг1ана кьола» абураб халкъияб абиялъе баян кьезе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 54-57
14	Хваразул ц1аралдасан	1	Комбин.	1. К1удияб Ват1анияб рагъда халкъалъ бихьизабураб бах1арчилъи, къвак1и, къох1ехьей бач1унеб г1елалда к1очене бегьулареблъи бич1ч1изаби; 2. Ц1алдохъабазу ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 57-61
15	Хваразул ц1аралдасан	1	Анализ гьаби	1.Нилъер советиял бах1арчиял г1адамазе къимат кьей; 2.Ц1алул бажари борхизаби; 3.Ват1ан хиралъиялъул асар лъималазулъ куци.	Гьум. 61-66. Кесек рек1ехъе лъазабизе
16	Калам цебет1езаби. Кеч1 ц1али	1	Калам цебет1езаби	Ц1алдохъабазул пасих1го ц1алиялъул бажари борци ва цебет1езаби	
17	Муса Мух1амадов. Манарша	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе. 2.Аслиял героязулгун лъай-хъвай гьаби.	Гьум. 67-73

18	Манарша	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Къиса ц1али. 2.Маг1арул г1олилазул г1уц1арухъанлъи ва рух1ияб дунялалъул г1ат1илъи бихьизаби	Гьум. 73-87
19	Манарша»	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Манаршал г1умруялда жаниб эбел Гулжагьаница, Катуралъ, муг1алималъ кколеб бак1 бихьизаби. 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 87-97
20	Манарша	1	Ц1ияб дарс малъи	1.Маг1арул ч1ужуг1аданалъул г1амал-хасияталъул бици. 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 97-108
21	Манаршал образ	1	Анализ гьаби	1.Манаршал образалъе къимат кьей. 2.Манарша-доярка, коч1охъан, кьурдухъан йик1ин бихьизаби.	
22	Класстун къват1исеб ц1али.Инхоса Г1алих1ажияв	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Инхоса Г1алих1ажияв-г1акълудал ва г1елмудул ралъад вук1ин бихьизаби ; 2. Г1алих1ажиясул хъвадарухъанлъиялде рокьи ц1ик1к1инаби;	Кеч1 рек1ехъе
23	Х1ажи Гъазимирзаев. Васасде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасе умумузул г1амал- хасият, хирияб ракь, маг1арул халкъалъул хиралъи бихьизабизе 2. Ц1алдохъабазда адаб-х1урматалъул к1одолъиялъул ва гьелъул гьунаралъул к1одолъи бич1ч1и; 3. Ц1алдохъабазул бажари борхизаби	Гьум. 109-110 Рек1ехъе лъазабизе
24	Гьудуласде. Лъалхъуге, дир барти	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазул гьудуллъиялде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Умумузул г1амал хасият, миллияб мац1 маг1арул халкъ-шаг1ирасул гьунаралъул аслияб тема бук1ин бич1ч1инаби;	Гьум. 110-111

				3.Ц1алул бажари борхизаби	
25	Машидат Гъайирбекова. Эбелалъул рак1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1иралъул г1умру ва адабияб х1арактчилъиялъул бицине; 2. Ц1алдохъабазул эбелалде дагъабги адаб-х1урмат ц1ик1к1ине гьаби; 3. Ц1алдохъабазул бажари борхизаби	Гьум. 112-113 Рек1ехъе лъазабизе
26	Эбелалъул кеч1. Коч1олъ батана дир рух1	1	Ц1ияб дарс бици	1. Улбул нилъер бечелъи бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Маг1арул ч1ужуг1аданалъул къадру, намус, зах1мат, гьелъул напс ва т1адег1анлъи к1одо гьаби-Машидатил аслияб тема бук1ин бихьизаби	Гьум. 113-115
27	Калам цебет1езаби. Сочинение. Эбел	1	Калам цебет1езаби	1. Эбелалде бугеб бербалагьи ва рокьи ц1ик1к1инаби;	Сочинение лъуг1инабизе
28	Класстун къват1исеб ц1али. Маг1арул коч1ол хазина	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Халкъиял к1алзул гьунаралъул асаразде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	3-5 кинидахъ ах1улеб кеч1 рек1ехъе лъазабизе
29	Фазу Г1алиева. Кини	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Фазул г1умру ва адабияб х1аракат. 2. Советиял г1адамаз рагъулъ бихьизабураб бах1арчилъиялъул бици; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 116-119
30	Кини	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Аслиял героязе къимат кьей; 2. Маг1арул ч1ужуг1аданалъул г1акъиллъи, сабруялъул к1одолъи бихьизаби. 3. Васасде ва йик1инесей нусалде Халунил бугеб бербалагьи бихьизаби	Гьум. 120-125
31	Кини. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Аслиял героязе къимат кьей;	Кесек рек1ехъе

				2. Хабаралъул анализ гьаби	лъазаби
32	Г1абасил Мах1амад. Саба-Меседо	1	Ц1ияб дарс бици	1. Г1абасил Мах1амадил г1умруялъул ва хъвадарухъанлъия-лъул бици; 2. Аслиял героялгун лъай-хъвай гьаби; 3. Ролазде бикьун, ц1али	Гьум. 126-136
33	Саба-Меседо	1		1. Ролазде бикьун ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 136-147
34	Саба-Меседо	1		1. Ролазде бикьун, ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 147-174
35	Саба-Меседо	1		1. Ролазде бикьун, ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 174-186
36	Саба-Меседо. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Ц1алдохъаби аслиял героязе къимат кьезе т1ами; 2. К1алзул калам цебет1езаби	
37	Калам цебет1езаби. Сочинение. Меседил квералищ, меседил сах1ищ?	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабаз кверзул махщилиеги меседил сах1алъеги кьолеб къимат лъазе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинабизе
38	Класстун къват1исеб ц1али. Г1абасил Мух1амад. Анлъжугьаби	1	Класстун къват1исеб ц1али		
39	Г1умар-Х1ажи Шахтаманов. Къаралазул г1ор	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул лирикаялъул х1акъалъулъ баян кьей 2. Т1абиг1аталде шаг1ирасул бугеб рокьи бихьизаби	Гьум. 187-188 Рек1ехъе лъазабизе
40	Рач1а гьудулзаби. Г1андадерил х1ор	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ват1ан, г1агараб халкъ хиралъи, инсанасул намус-ях1, г1амал-хасият, шаг1ир ва заман, шаг1ир ва поэзия Шахтамановасул аслиял темаби рук1ин	Гьум. 188-190

				бици; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби	
41	Г1арип Расулов. Хазина	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1арип Расуловасул г1умру ва адабияб х1аракат; 2. Хабар ц1али; 3. Аслиял героязул бици	Гьум. 191-195
42	Хазина	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хабар ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Жиндирго х1алт1удехун рокьи бижизаби	Гьум. 195-202
43	Хазина	1	Анализ гьаби	1. Хабаралъул разбор ва анализ гьаби; 2. Хабаралда жаниб х1акъикъияб ва гьересияб данде тунки бихьизе лъай; 3. Т1абиг1аталъ кьураб пагьму- гьунаралда цебе унго-унгояв устарасул рит1ухълъи ва жавабчилъи- хабаралъул аслияб пикру	
44	Калам цебет1езаби. Художествияб асар пасих1го ц1ализе1	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борцине ва борхизабизе	
45	Багъатар. Ц1адакьа бахчулеб дир чанил бурут1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къиса ц1али; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Аслиял героязул бици	Гьум. 202-210
46	Ц1адакьа бахчулеб дир чанил бурут1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къиса ц1али; 2. Маг1арул г1олилазул г1умру, ц1али, анищ, къасдал, рокьи авторас махщалида бихьизабун бугеб куц бихьизаби	Гьум. 210-218
47	Ц1адакьа бахчулеб дир чанил бурут1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Циноевасул к1игъумерчилъи бихьизаби; 2. Месейил гъалат1 ва жинцаго жиндиего гьабураб тамих1алъе къимат кьей; 3. Гьимат-ях1, намус, г1ишкъу ц1унизе лъалел г1олилазул цевехъан вук1ин вихьизаби	Гьум. 218-232

48	Севералда бугеб дир милъиршо	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хабар ц1али; 2. Аслиял героязул бици	Гъум. 233-237
49	Севералда бугеб дир милъиршо	1	Анализ гъаби	1. Анализ гъаби; 2. Жакъасел анищал, къасдал рихьизари; 3. Эбел-инсудехун, ч1ах1ияб г1елалдехун г1олилазул бугеб гъоркьоблъи бихьизаби	Гъум. 237-243
50	Класстун къват1исеб ц1али. Имам Шамил (кино)	1	Класстун къват1исеб ц1али	Шамил-хвел гъеч1ев бах1арчи вук1ин лъай.	
51	Мух1амад Ах1мадов. Дие бокьун	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Ват1ан, г1умру, г1адамал, жакъасеб къоялъул рохелги, миллияб тарихги- аслияб тема бук1ин лъай	Гъум. 244 Рек1ехъе лъазабизе
52	Гъале г1азу балеб. Ч1ужуг1адан. Сардалги къоялги къацандулел	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Куч1дул ц1али ва разбор гъаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. Заманалда цебе шаг1ирасул жавабчилъи- Ах1мадовасул лирикаялъул аслияб тема бук1ин лъай	Гъум. 145-146
53	Хизгил Авшалумов. Дир мадугьал-дир тушман	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умру ва адабияб х1аракатчилъиялъул баян кьей; 2. Аслиял героязул бици; 3.Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 247-250
54	Дир мадугьал-дир тушман. Анализ	1	Анализ гъаби	1. Мац1ихъанлъи ва базарганлъи гъабулел героязда авторас кьабулеб сатирияб ц1ал бихьизаби; 2. Сары-Самад рак1бац1адав инсан вук1ин лъай; 3. Героязе къимат кьей	Гъум. 250-253
55	Калам цебет1езаби. Сочинение. Нижер мадугьалзаби	1	Калам цебет1езаби	1. Мадугьал-рик1к1ад вугев вацасдаса цевесев вук1ин лъай; 2. К1алзул ва хъвавул	Сочинение лъугьинабизе

				калам цебет1езаби	
56	Нурадин Юсупов. Гьавураб къ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ къокъаб баян; 2. Поэма ц1али; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Зах1мат бокьулев чи кидаго мурадалде щолеблъи бихьизаби	Гьум. 154-158
57	Гьавурав къо. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Х1алт1уца гурони инсан берцин гьавуларо, гьесул маг1ишат цебет1уларо-поэмаялъул аслияб пикру бук1ин бич1ч1изаби; 2. Анализ гьаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 258-260
58	Феликс Бахшиев. Минаялда т1ад бомба	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хабар ц1али; 2. Рак1бац1ц1адго х1алт1улев, гьунар т1ок1ав хирургасул намус-ях1 г1арцул сайигъатаз чурун, чучлъулеб куц, жиндаго лъач1ого, гьесул г1амал-хасият хисулеб бук1ин бихьизаби;	Гьум. 261-265
59	Минаялда т1ад бомба. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Сайгъатилан ришват боси-советияб заманалъго г1адатияб жолъун лъугьин бихьизаби. Гьанже к1алгьикъун гьеб бахъулеб бугеблъи-рух1ияб асар г1арцухъ хисиялъул х1асил лъай	Гьум. 265-270
60	Ах1мадхан Абу-Бакар. Даргиязул ясал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал. 2. 1-себ бет1ер ц1али	Гьум. 271-274
61	Даргиязул ясал	1		1. 2 бет1ер ц1али; 2. Разбор гьаби	Гьум. 274-281
62	Даргиязул ясал	1			Гьум. 281-286
63	Даргиязул ясал	1	Анализ гьаби	1. Къисаялъул анализ гьаби; 2. Аслиял сипатал	Гьум. 286-295

				рагьи ва гьезие къимат кьей; 3. Намуслъиялъ ва г1аданлъиялъ ч1ужуг1адан берцинлъизаюлеблъи бихьизабизе лъай	
64	Ибрагьим Х1усейнов. Имам Шамилги ягьудияв Юсупги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баянал кьезе; 2. Имам Шамилил х1акъалъулъ баян кьезе; 3. Кеч1 ц1али	Гьум. 296-299
65	Имам Шамилги ягьудияв Юсупги. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Шамилил х1аракаталъе шаг1ирас кьолеб къимат бихьизаби. Эркенлъи ц1унулеб халкъ-камилаб бук1ин-поэмаялъул аслияб пикру бук1ин лъай	
66	Калам цебет1езаби. Имам Шамил. Сочинение (реферат)	1	Калам цебет1езаби	1. К1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Жидерго пикру баян гьабизе т1ами; 3. Ц1алдохъабазулъ бах1арчилъи бижизаби	Сочинение лъугьинабизе
67	Ах1мад Жачаев. Гьот1орк1о. Гьит1инав чанахъан	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1исинал лъималазул г1умру ва гьезул рух1ияб дуниял бихьизабизе авторасул бугеб гьунар бихьизаби. Гьезул пикрабаз шаг1ирасе кьолеб рух1ияб лазат; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 300
68	Х1асил гьабиялъул дарс	1	Х1асил гьаби	1. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби; 2. Малъаралъул х1асил гьаби	

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъ IX классалъул
ц1алдохъабазда церелъолел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:

- эркенлъиялъе г1оло гъабураб маг1арулазул къеркьеялъулги ада- бияталъулги хурхен ч1езабизе;
- лъазарурал асаразда жаниб тарихиял хаслъаби ратизе;
- лъазарурал асаразул композиция, сюжет ва сипатал г1уц1араб тартиб;
- лъазарурал асаразул аслиял багъадуразул г1амал-хасияталъул г1аммаб к1варалъул бицине;
- лъазарурал асаразул жанралъулал хаслъаби ратизе;
- критикиял макъалабазда лъазарурал асаразе къимат кьезе;
- программаялда рек1ехъе лъазаризе рихьизарурал текстал рек1ехъе лъазе;

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:

- хъвадарухъанас раг1удалъун г1уц1арал художествиял сипатал цереч1езаризе;
- асаралъ рорхулел аслиял суалал ратизе;
- лъазабулеб асаралда жаниб, багъадуразул сипатазул ва сипатияб каламалъул к1вар рагьизе;
- художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
- бицунебги хъвалебги жиндирго к1алъаялъул план г1уц1изе;
- хъвадарухъанас раг1удалъун г1уц1арал художествиял сипат-сура- тал цереч1езаризе;

I

- идеябгун-художествияб хаслъиги х1исабалде босун, асаралъул тайпа ч!езабизе. (эпосиябищ, лирикайищ, драмайищ гьеб кколебали);
- асаралъ рорхулел аслиял суалал ратизе;

-малъараб асаралда жаниб сюжеталъул, г1уц1иялъул, героязул об- разазул ва сипатияб каламалъул идеябигун художествияб к1вар рагьизе;

- асаралъул идеяб маг1на рагьизе героясул бугеб к1вар ва авторас гьесие кьолеб къимат батизе;
- асаралъул ва гьелъул героязул х1акъалъулъ лъугьараб жиндирго) пикру кьуч1аблъун гьабизе;
- художествйял, общественниябгун-политикиял, гьединго литера- турияб критикаялъулал текстал бит1ун, дурун, раг1ун ц1ализе;
- художествиял асарал пасих1го ц1ализе;
- бицунебги хъвалебги жиндирго к1алъаялъул план г1уц1изе;
- зах1маталъул темаялда творческиял сочинениял хъвазе (жидерго х1алт1ул х1албихьиялъул кьуч1алда ва малъарал асаразда т1асан);
- общественниябгун-политикияб ва литературияб критикаялъулал макъалабазул къокъаб х1асил хъвазе, гьезие план г1уц1изе;
- цо литературияб асаралда т1асан доклад яги къокъаб к1алъай х1адуризе;

Дагъистаналъул адабият 10 класс

№ п/п	Дарсазул темаби	Саг1тазул къадар	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъулаб къо-моц1
1	ХАЛКЪИЯБ К1АЛЗУЛ ГЬУНАРАЛЪУЛ АСАРАЛ Парту Пат1има	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Дагъистаналъул миллатазул к1алзул поэзиялъул художествияб рахъалъ бечелъи лъазе; 2. Халкъиял асаразда жаниб къват1иса хъамалчаг1азда данде дагъистаниязул къеркьей бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум. 3-9		
2	Ганч1ил вас	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Эркенлъи ц1унизе маг1арулал г1одосанго т1аде куцан г1ей; 2. Гьелъие г1илла ц1алдохъабазда бич1ч1и	Гьум.10-13. Кесек рек1ехъе лъазабизе		
3	Гьайбатай Бика. Айгъази. Надир-шагь щущахъ вихизави	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Маг1арул чи-чармил си вук1иналъе нуг1 вук1ин бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум.15-24		
4	Бахтикал кеч1. Паризада Х1ажибала.	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Жанисел т1адчаг1азул зулмуялда данде къеркьеялъул тема к1алзул асаразда рагьун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум.24-27		
5	Мискинлъи. Лирикиял куч1дул	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Жанисел т1адчаг1азул зулмуялда данде къеркьеялъул тема к1алзул асаразда рагьун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Халкъияб лирикаялъул цебет1ей бихьизаби	Гьум. 27-30		
6	Класстун къват1исеб ц1али. Халкъияб хазина	1	Класстун къват1исеб ц1алиялъул дарс	1. Халкъиял асарал-ц1акъго багьа ва къимат т1адег1анаб, чара гьеч1ого халкъалъе х1ажатаб хазина бук1ин бич1ч1изабизе; 2. Ц1алдохъабазул калам	Халкъиял куч1дул рек1ехъе лъазаризе		

				цебет1езаби			
7	18-19 Г1асрабазда хъвавулаб адабият Къудукьа Мусал Мух1амад. Маг1арда г1азу буго. Г1аймакиса Абубакарх1ажияв. Нахъа г1емер пашманлъила	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Авар мац1алда хъвавулаб литератураялъе кьуч1 лъурал чаг1и лъазе. 2. Гьезул насих1ат - куч1дул лъай; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гьум.31-36		
8	Г1урадаса Ибрагьимх1ажияв. Г1аздал ц1аха… Кудалиса Х1асан Ункъц1ул хисулеб дунял, Чи х1алалда толаро. Гьарак1униса Саг1ид. Х1амихъ маг1у, Метер ине къасд буго	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Авар мац1алда хъвавулаб литератураялъе кьуч1 лъурал чаг1и лъазе; 2. Гьезул насих1атияб поэзия цебет1ей; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.36-41		
9	Куч1дул пасих1го ц1али. Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алул бажари борхизаби; 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
10	18 Г1АСРУЯЛЪУЛ 50-90 СОНАЗДА АВАРАЗУЛ ЛИТЕРАТУРА Инхоса Г1алих1ажияв Г1акълудал ралъад	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Поэтасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Г1алих1ажияс насих1атаб поэзия т1адег1анаб даражаялде бахинабураб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.42-49		
11	Г1адада ч1оге	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Г1алих1ажиясул поэзиялъулъ лирика цебет1ей; 2. Г1адада г1умру тогеян, г1емер гьаби шарт1 гурилан – коч1ол аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.49-50 Рек1ехъе лъазабизе		
12	Мукъур сурмияб микки. Гьурмадул берцинлъи г1ун	1	Ц1ияб тема малъи	1. Ч1ужуг1адан к1одо гьайи. Г1адатияй маг1арулалъул берцинлъи, недегьлъи, х1еренлъи, х1алт1улъ бажари, къо х1ехьей, къвак1и Г1алих1ажиясул лирикаялъулъ гвангъун	Гьум.50-52		

				бицун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
13	Яс бечедасе кьезе бокьаразе. Хъах1аб рас баккиялде	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Бечедал чаг1азде, чияр гъин кваналел бечедазде, мискинзаби гуккулел будун-дибиразде, ниг1мат исрап гьабулезде, мехтун г1адаллъулезде поэтас хьваг1улеб сатирияб ц1ал; 2. Г1умруялъул диалектияб закон рагьулеб философияб асар бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гъум.52-54		
14	Кицабиял алфазал	1	Малъараб г1амлъиза-биялъул дарс	1. Г1алих1ажиясул поэзиялъул мац1алъул пасих1лъи, камиллъи, маг1наялъул гъварилъи, г1адатлъи, сипатияб раг1ул гьунар бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гъум.55-59 10 кици рек1ехъе		
15	Класстун къват1исеб ц1али. Инхоса Г1алих1ажияв Назмаби	1	Класстун къват1исеб ц1алиялъул дарс	1. Г1алих1ажиясул творчествоялде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби			
16	Чакар Юсупова. Инхоса Г1алих1ажияв	1	Малъараб г1амлъизаби	1. Г1алих1ажиясул творчествоялде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гъум.60-66 Сочинени-ялъе х1адуризе		
17	Инхоса Г1алих1ажияв. Сочинение. Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул бажари борцине Г1алих1ажиясул поэзиялъул гьунар рагьизе лъай; 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Сочиннение лъугьинабиз е		
18	Г1АЛИХ1АЖИЯСУЛ ЗАМАНАЛЪУЛ АВАРАЗУЛ ПОЭТАЛ	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Бечелъиялъухъ г1ишкъу бичун босулезда, рокьуе хилиплъразда	Гъум.67-75		

	Г1анхил Марин Чарчурал гъудузул мугъал рекизе. Дуда ч1ор реч1ч1аяв. Зигара буго. Хьаргабиса Мух1амадбег Г1онк1к1олги дирги ккараб, Бах1арзазде			гьелъ ч1валеб г1айиб бихьизаби; 2. Рух1ияб эркенлъиялъе г1оло Г1анхил Мариница гьабураб къеркьей; 3. Хьаргабиса Бегиласул асаразулъ мискинлъиялъе ва эркенлъиялъе г1оло къеркьеялъул тема рагьи			
19	Сугъралъа Муртазаг1алих1ажияв Сибиралдаса кагъат. Ч1ик1аса Мух1амад Г1ухьбиги мутаг1илзабиги. Рокьул кеч1. Рах1маталъул бакъ щвана	1	Ц1ияб тема малъи	1. 19 г1асруялъул к1иабилеб бащалъиялда авар халкъалъул г1умру бихьизаби; 2. Г1ухьби каки, мутаг1илзаби рецци, маг1арулай, г1адатияй, х1акъикъияй, цогиязда релълъинч1ейлъун лъугьинайи – Мух1амдил аслияб пикру бук1ин бихьизаби; 3.Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.76-83		
20	Элдарилав. Ч1охъдол ясалде. Росу берцин	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Шаг1ирасул асаразулъ ч1ужуг1аданалъул берцинлъиялъе, ц1одорлъиялъе, г1ишкъуялъе бет1ер къули - бищун т1адег1анаб дин бук1ин бихьизаби; 2. Бечедазул вах1шилъи, намус т1аг1ин каки; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.84-86		
21	Х1Х Г1АСРУЯЛЪУЛ АХИРАЛДА ВА ХХ Г1АСРУЯЛЪУЛ АВАЛАЛДА АВАР ЛИТЕРАТУРА Ч1анк1а (Бакьайч1иса Тажудин). Гулишатиде	1	Ц1ияб тема малъи	1. Шаг1ирасул куч1дузулъ маг1арулалъул образ рагьи; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.87-91		
22	Гьарак1унисей. Т1аде маг1арухъе яхине анищ!	1	Ц1ияб тема малъи	1. Шаг1расул рокьул куч1дузулъ маг1арулалъул образ рагьи, рух1ияб бечелъи, г1ищкъул гьайбатлъи, мац1алъул пасих1лъи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари	Гьум. 91-96		

				борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
23	Класстун къват1исеб ц1алиялдаса гара-ч1вари	1	Класстун къват1исеб ц1алиялъул дарс	1. Тажудинил ва Мах1мудил творчествоялде рокьи ц1ик1к1инаби			
24	Дир гьудул. Сочинение. Калам цебет1езаби	1	Калам цебет1езаби	1. Гьудул-гьалмагълъиялде бугеб рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинаби-зе		
25	Хъах1абросулъа Мах1муд. Макьу	1	Ц1ияб тема малъи	1. Мах1мудил г1умруялъул ва хъвадарухъанлъиялъул баян кьезе; 2. Рокьуе гурони лагълъи гьабизе ккунгут1и коч1олъ ах1и; 3. Шаг1ирасул поэзиялъул ц1илъи, маг1наялъул гъварилъи, мац1алъул пасих1лъи бихьизаби	Гьум.97-105		
26	Эбелги ясги.	1	Ц1ияб тема малъи	1. Коч1олъ пикруялъулги х1асраталъулги х1алуцин, рек1ел х1ал борцине т1абиг1аталъул берцинлъиялдаса пайда боси; 2. Диналъ, шариг1аталъ гьукъараб ч1агояб г1умруялъул рохел, аваданлъи, инсанасул рух1иял т1алабал, х1асрат, къеркьей ц1унулеб ярагъ х1исабалда Мах1мудица лирикияб кеч1 цебет1езаби	Гьум.105-112		
27	Марям	1	Ц1ияб тема малъи	1. Шаг1ирас рек1ел х1ал борцине т1абиг1аталдаса пайда боси; 2. Рокьуе гурони лагълъи гьабизе ккунгут1и коч1олъ ах1ун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.112-116		
28	Г1ищкъул ц1еца	1	Ц1ияб тема малъи	1. Мах1мудил ва Ч1анк1ал творчествоялда	Гьум.116-118		

				романтизм ва реализм; 2. Рокьуе хилиплъунгут1и бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
29	Рек1ел гьаваялъул гьундул рихханин	1	Ц1ияб тема малъи	1. Коч1олъ пикруялъулги х1асраталъулги х1алуцин бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.119-132		
30	Ц1адаса Х1амзат. Хъах1аб росулъа Мах1муд	1	Малъараб г1амлъизаби	1. Ц1адаса Х1амзатица Мах1мудие ва гьесул поэзиялъе кьолеб къимат бихьизабизе лъай; 2. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.123-132. Сочинениялъе х1адуризе		
31	Калам цебет1езаби Сочинение. Мах1мудил асаразулъ маг1арулалъул образ	1	Калам цебет1еза-биялъул дарс	1. Литературияб мац1алда бит1ун жидерго пикру загьир гьаби	Сочинение лъугьинабизе		
32	Ч1АНК1АЛ ВА МАХ1МУДИЛ ЗАМАНАЛЪУЛ ПОЭТАЛ Т1елекьа Этил Г1али Билараб г1акдаде. Гьудуласде	1	Ц1ияб тема малъи	1. Шаг1ирасул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.133-138		
33	Кьохъа Мух1амад Раг1и к1одо, к1ал г1емер. Эркенлъи Инхелоса Къурбан. Рокьул кеч1. Кундуховасде	1	Ц1ияб тема малъия	1. Шаг1ирасул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 2. Шаг1ирзабазул лирикаялъул хаслъи, гьезул асаразулъ маг1арулазул г1умруялъул сурат, эркенлъиялде ц1айи загьирлъи; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.139-146		
34	ДАГЪИСТАНАЛЪУЛ ХАЛКЪАЗУЛ ЛИТЕРАТУРАЯЛДАСА Кочхюралдаса Саг1ид. Мурсалханасе наг1ана.	1	Ц1ияб тема малъи	1. Мискинхалкъалъул г1умру, рук1а-рахъин гьесул куч1дузулъ ах1ун бугеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажари	Гьум.147-149		

	Дир къисматалъул гьоко			борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
35	Ятим Эмин. Огь, нилъер г1умру. Гьаб дунял	1	Ц1ияб тема малъи	1. Эминил г1умрудул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Бечедаздаги мискинзабаздаги гьоркьоб шаг1ирас ч1валеб рух1ияб г1урхъи бихьизаби; 3. Эминил г1умрудул г1унгут1аби къват1ир ч1вазаризе бугеб махщел бихьизаби	Гьум.150-151		
36	Кумек ах1и. Дие рак1бати гьабулезде	1	Ц1ияб тема малъи	1. Шаг1ирас асаразулъ обществияб г1уц1и ва мискинхалкъалъе бугеб г1азаб какулеб куц бихьизаби; 2. Миллияб эркенлъиялъе г1оло гьабураб къеркьеялъулъ къеялда ва жанисеб зулму ц1ик1к1иналда бан Эминил куч1дузулъ ахирал соназда дунялалдаса рак1 буссарал пашманал бакънал раг1изе лъугьи бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.151-153		
37	Эминил васигат. Огь, панаяб дуниял	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Миллияб эркенлъиялъе г1оло гьабураб къеркьеялъулъ къеялда ва жанисеб зулму ц1ик1к1иналда бан Эминил куч1дузулъ ахирал соназда дунялалдаса рак1 буссарал пашманал бакънал раг1изе лъугьи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.153-155. Васият рек1ехъе		
38	Гьудулзабазде	1	Ц1ияб тема малъи	1. Эминил куч1дузулъ ахирал соназда дунялалдаса рак1 буссарал пашманал	Гьум.156		

				бакънал раг1изе лъугьи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
39	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али				
40	ЯТИМ ЭМИНИЛ ЗАМАНАЛЪУЛ ЛЕЗГИЯЗУЛ ПОЭТАЛ МАЗАЛИСА Г1АЛИ Дир ват1ан. Ханасде	1	Ц1ияб тема малъи	1. Рес къот1иялъ бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинзабазул угьди-зигарди бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.157-158		
41	Ахтиса Х1ажи. Х1алт1ухъанасул кагъат. Бице	1	Ц1ияб тема малъи	1. Ахтиса Х1ажил х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 2. Рес къот1иялъ бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинзабизул угьди-зигарди бихьизабун бугеб куц цебеч1езабизе; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.159-161		
42	Лъараг1азул адабияталдаса. Йирчи Гъазахъил г1умру ва хъвадарухъанлъи.	1	Ц1ияб тема малъи	1. Йирчи Гъазахъил г1умрудул ва хъвадарухъанлъиялъул х1акъалъулъ г1аммаб баян кьехзе; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажариялъе къимат кьей	Йирчи Гъазахъил г1умру ва хъвадару-хъанлъи		
43	Сибиралдаса кагъат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Пачаясул туснахъазда бугеб х1алалъул х1акъикъат рагьун бугеб къаг1ида бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.162-163		
44	Бихьинчи кинав вук1ине колев	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Шаг1ирасул куч1дузулъ мискинзабазе бугеб зулму, бечедаз гьезул гъин ц1улеб бугеб куц загьирлъи бихьизабизе; 2. Ц1алул бажари	Гьум.163-164		

				борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
45	Бат1ияб мех	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру, гьезул рух1ияб бечелъи бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 165-166		
46	Г1акъиласул сабру биххуларо. Асхар-тау	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул кьог1аб г1умру, гьезул рух1ияб бечелъи бихьизабизе шаг1ирасул бугеб гьунар лъай; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 166-167		
47	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исаб ц1алиялъул дарс	1. Класстун къват1исаб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби			
48	Йирчи Гъазахъил заманалдаса хадуб лъараг1азул литература. Мух1амад-Апанди Г1усманов. Къоял бат1иял руго. Ях1. Т1агъур лъуравщинав чи. Узденчиясул боц1и	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Куч1дузулъ мискинхалкъалъул рух1ияб бечелъи, дунялалда гьеч1еб рит1ухълъи бихьизаби; 2. Лъараг1азул г1адатазде, рук1а-рахъиназде к1вар кьей; 3. Пачаяс т1ад тарал ц1иял х1акимзабазул инжитаб г1адлу-низам, чамг1алаб рук1а-рахъин, хъант1и, рух1ияб язихълъи къват1иб ч1вазаби	Гьум. 168-169		
49	Манай Г1алибеков. Нижер т1адчаг1и. Х1акимзабазул ишал. Аксаялъул ясазул г1арз.	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Пачаяс т1ад тарал х1акимзабазул инжитаб г1адлу-низам, чамг1алаб рук1а-рахъин, хъант1и, рух1ияб язихълъи куч1дузулъ къват1иб ч1вазаби; 2. Шаг1ирасул эркенлъи босизе, революцияб къеркьеялде ах1и бан, хъварал куч1дул рук1ин лъазе	Гьум. 170-172		
50	Зайнулг1абид		Ц1ияб тема	1. Пачаяс т1ад тарал	Гьум.173-174		

	Батирмурзаев. Халкъалъул цевехъанасде. Къокъа радалго анна. Рогьалил ц1ва		малъиялъул дарс	х1акимзабазул инжитаб г1адлу-низам, чамг1алаб рук1а-рахъин, хъант1и, рух1ияб язихълъи куч1дузулъ къват1иб ч1вазаби; 2. Шаг1ирасул эркенлъи босизе, революцияб къеркьеялде ах1и бан, хъварал куч1дул рук1ин лъазе			
51	Батирай. Даргиязул адабияталдаса Батырай. Рокьул куч1дул	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Батирайил г1умруялъул ва творческияб нухалъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Лирикиял куч1дузулъ асаралъул х1алуцин, г1ишкъуялъул нухда дандч1валел зах1малъаби, ч1ужуг1адан к1одо гьайи	Гьум. 175		
52	Бах1арчиясул х1акъалъулъ. Дица кеч1 кин ах1илеб? Дица кеч1 ах1улаан	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Шаг1ирасул куч1дузулъ рит1ухълъиялъе г1оло къеркьолев бах1арчиясул романтикияб хасияталъул образ рагьи; 2. Шаг1ирас ахираталде х1адурлъиялъул т1алабазде данде ч1ун, ч1агояб г1умруялъул гьайбатлъи коч1олъ ах1и; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум. 175-177		
53	Дир бадиб хьухь лъугьана. Доб борхатаб маг1арда. Дидего гьабураб	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Бечедал чаг1азул хъант1и, инжитлъи, инжитаб г1адлу–низам куч1дузулъ бихьизаби; 2. Мискинзабазул би ц1улеб обществияб г1уц1и куч1дузулъ какун бугеб куц бихьизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби; 4. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.178-179		
54	Рохьор г1аркьалабиг1ан. Жиб алмасалъ ц1ер г1адин. Бечедасде. Векьарухъанасде	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Куч1дузулъ бечедаз мискинзабазе гьабулеб зулму, бечедазул хъант1и бихьизаби; 2. Ц1алул бажари	Гьум.179-184		

				борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби			
55	Батирайил заманалъул даргиязул поэтал (обзор) Мунги Ах1мад Шамилил суд. Мадам	1	Ц1ияб тема малъиялъул ва малъараб щула гьабиялъул дарс	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва творчествоялъул баян кьезе 2. Имам Шамилил г1акълуялъул камилъи бихьизаби; 3. Наибасул кьвари бихьизаби. Г1ин гьеч1ев наибасе ц1арги реццги хут1и бихьизаби; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.185-186 Рек1ехъе лъазабизе		
56	Хашагиса Бецав Къурбан. Мискинав Шахул яс. Зиявудин –Къади. Гьудулалъухъе кагъат	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьезе; 2. Коч1олъ революциялда цебе ч1ужуг1аданалъул бук1инч1еб ихтияр, берцинлъи гьелъие балагь бук1араблъи бихьизаби; 3. Даргиязул поэзиялда жанибги; 4. Ц1алул бажари борхизаби; 5. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.187-191		
57	Лаказул литератураялдаса Х1асан Гузунов. Г1унк1к1ги ц1улакьоги	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Х1асан Гузуновасул г1умрудул ва хъвадарухъанлъи-ялъул х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 2. Байбихьуда ургъич1они, ахир г1одизе кколила, - коч1ол аслияб пикру бук1ин лъай; 3. Басняялъул, сатираялъул х1акъалъулъ баян г1ат1ид гьаби	Гьум.192-193		
58	Къуркълиса Щаза. Къокъал куч1дул.	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Шаг1иралъул г1умруялъул ва творчествоялъулъ х1акъалъул къокъабго баян кьезе; 2. Талих1 гьеч1еб рокьул,	Гьум.194-195		

				маг1арулалъул къог1аб г1умруялъул, г1адамазул рек1к1алъул х1акъалъулъ шаг1иралъул аслияб тема бук1ин лъай; 3. Зулму т1аса рехизе халкъ ах1ун, гьелъул къисматалъул ургъел т1аде босун, шаг1ирас ах1арал ку1дул рук1ин лъай			
59	Саг1ид Габиев. Анищ. Мурад	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Зулму т1аса рехизе халкъ ах1ун, гьелъул къисматалъул ургъел т1аде босун, шаг1ирас ах1арал ку1дул рук1ин лъай	Гьум.196-197		
60	Гьарун Саг1идов. Гъалайчаг1и	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинхалкъалъул къог1аб г1умру асаралъулъ бихьизаби, гьел зулму т1аса рехизе ах1и-хъвадарухъанасул аслияб тема бук1ин бихьизаби	Гьум.198-210		
61	Гъалайчаг1и	1		1. Бет1ербахъиялъе къват1ире рахъине ккарал мискинхалкъалъул къог1аб г1умру асаралъулъ бихьизаби, гьел зулму т1аса рехизе ах1и-хъвадарухъанасул аслияб тема бук1ин бихьизаби	Гьум.210-222		
62	Классрун къват1исеб ц1али	1	Классрун къват1исеб ц1алиялъул дарс	Классрун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби			
63	Табасараназул литератураялдаса Къалухъа Мирза. Ханасе жаваб. Айгъиралде	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Шаг1ирасул г1умруялъул ва творчествоялъулъ х1акъалъул къокъабго баян кьезе; 2. Хъант1арал ва вах1шиял ханзаби какарал, эркенлъиялде, цолъиялде халкъ ах1арал шаг1ирасул куч1дул, г1умруялъул къог1аб х1акъикъат бихьизаби	Гьум.222-223		

64	Халкъалде ах1ибай. Г1ащикъ-булбул	1	Ц1ияб тема малъиялъул дарс	1. Хъант1арал ва вах1шиял ханзаби какарал, эркенлъиялде, цолъиялде халкъ ах1арал шаг1ирасул куч1дул, г1умруялъул кьог1аб х1акъикъат бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.223-224		
65	Гъвандик Жигер. Зах1матаб заман. Татилалдаса Уруж. Ле мискин	1	Ц1ияб дарс малъиялъул дарс	1. Мискинхалкъалъул анищал т1уразе бугеб хьул бихьизаби; 2. Ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби	Гьум.225-226		
66	Т1абиг1аталде экскурсия	1	Экскурси-ялъул дарс	1. Т1абиг1аталде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби; 2. Ват1ан – киналъулго аслу	Сочинени-ялъе х1адуризе		
67	Сочинение. Нижер росу	1	Калам цебет1езаби	1. Ват1ан – киналъулго аслу; 2. Калам цебет1езаби			
68	Революциялда цебесеб заманалда Дагъистаналда г1емермиллатазулаб литературияб система лъугьин	1	Г1амлъиза-биялъул дарс		Гьум.227-236		
69	Революциялда цебесеб заманалда Дагъистаналда г1емермиллатазулаб литературияб система лъугьин	1	Г1амлъиза-биялъул дарс		Гьум.236-246		
70	Х1асил гьабиялъул дарс	1	Х1асил гьабиялъул дарс				

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъ X-XI классазул
ц1алдохъабазда цере лъолел т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккола:

- Дагъистаналъул литератураялда жаниб XIX г1асруялда ккарал тарихиял лъугьа-бахъиназул хаслъи батизе ва бицине;
- поэтазул асаразул хаслъи, миллияб литература цебет1езабиялъулъ гьез лъураб бут1а;
- г!урус литератураялъул дарсазда малъарал литературияб теори- ялъул баяназдаса пайда босизе;
- рек1ехъе лъазаризе рихьизарурал асарал лъазе.

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккола:

I

- хъвадарухъанас рихьизарулел лъугьа-бахъиназул сурат цебеч1езабизе;
- художествияб хаслъиги х1исабалде босун, малъараб асаралъул анализ гьабизе;
- хабариял, лирикиял, драмалъул асарал рат1а рахъизе;
- асаралъул г1уц1и, лъугьа-бахъиназул рахас героязул образал, си- патияб калам дандекъан, асаралъул идея ва художествияб хаслъи рагьизе гьезул бугеб к1вар батизе;
- асаралъул героясул хасият-г1амалалъе къимат кьезе, цо яги чанго асаралъул героял дандеккун, гьезул г1аммал ва хасал рахъал ратизе.

асаралъул герояздехун, гьенир кколел лъугьа-бахьиназдехун авторасул бербалагьи батизе;

- малъарал асаралги кьоч1ое росун, авторасул творчествоялъулги гьесул рух1ияб дунялалъулги хурхен ч1езабизе;
- ц1алараб асаралъе жинца кьолеб къимат кьуч1аблъун гьарулел х1ужжаби рачине;

I I

- художествияб асар пасих1го ц1ализе;
- жиндир к1алзулаб ва хъвавулаб к1алъаялъе план г1уц1изе;
- бат1и-бат1иял тайпабазул сочинение данде гьабизе (бицунги хъванги);
- зах1маталъул темаялда творческиял сочинениял хъвазе (жидерго х1алт1ул х1албихьиялъул кьуч1алда);
- учителасул лекциялъул, литературияб критикаялъул, рич1ч1изе бигьаял г1елмиял макьалабазул къокъаб х1асил хъвазе;

жинцаго ц1алараб т1ехьалъе, бихьараб киноялъе, спектаклялъе, выставкаялъе къимат кьун, хъвазе.

Дагъистаналъул адабият 11 класс

№ п/п	Дарсил тема	Саг1тазул къадар	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъулаб къо-моц1
1	1917-1945 соназда Дагъистаналъул советияб адабият	1	Лекция	1. Дагъистаналъул миллатазда ц1ияб рух1 лъезе, кинаб ч1аголъиялъул нухде лъугьине, жагьиллъиялдаса рорч1изе К1удияб Октябралъул революциялъул к1вар	Лекция лъазабизе		
2	Хурухъанасе насих1ат. Таргъу-мег1ер. Херлъизе рег1ун гьеч1о. Мах1ач. Ват1ан	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъанасул ц1алул бажари борхизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби; 3. Ват1ан ц1унизе, бец1ал г1адатаздаса рорч1изе, ц1ияб г1умру г1уц1улезул жигарчилъи бихьизаби	Гьум. 3-6		
3	Х1абибат ва Х1ажияв	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Трагедиялъул х1асил ц1алдохъабазда лъай; 2. Ц1алдохъанасул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби;	Гьум. 6-12		
4	Чирмакъолол г1арз. Кири. Баг1араб рогьел. Милъиршодул кеч1. Баг1арав партизан	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Дагъистаналъул миллатазул поэзия цебет1ей ва т1егьай бихьизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби;	Гьум. 12-16		
5	Сулахъалъуг1лъи гьабула. Хъабчилъ бах1арзал	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Революциялъул нухда ц1ияб ч1аголъи г1уц1и бихьизаби	Гьум. 16-34		
6	Ст1ал Сулейман. Эркенлъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ст1ал Сулейманил х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Эркенаб зах1маталъул, г1адамазул рух1ияб бечелъиялъул, зах1маталъул инсанасул т1адег1анлъиялъул х1акъалъулъ бицине поэтасул гьунар бихьизаби	Гьум. 39		
7	Муллабазде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Куч1дузулъ Сулейманил т1адчаг1и (муллаби) какун ругеб куц бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул	Гьум. 40		

				даража борхизаби			
8	Бечедал – чиновникал ХIалтIухъан	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Цересел т1адчаг1и коч1олъ каки, зах1мат-сундулго аслу, т1олго ниг1матазул ицц бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул даража борхизаби	Гъум. 41-42		
9	Нилъер къуват	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Халкъалъул къуват бихьизабизе Сулейманил бугеб махщел бати; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул даража борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби;	Гъум. 42		
10	Комсомол Октябралде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазда Сулейманил поэзиялъул гъварилъи, г1адатлъи, пасих1лъи бихьизаби	Гъум. 42-43		
11	Ц1адаса Х1амзат ГIисинил гьвел кечI	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1адаса Х1амзат- авразул советияб литератураялъе кьуч1 лъурав раг1ул устар вук1ин лъай; 2. Какун бецщулеб, бецщун какулеб шаг1ирасул сатираялъул аслияб мугъру бук1ин лъай. Гьимиги, т1ад велъиги, хъач1го какиги асаралда жаниб х1алт1изабун бугеб куц бихьизаби	Гъум. 44-49		
12	Советазде щал рищизе колел?	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Коч1олъ халкъалъе рит1ухълъиялъул нух бихьизаби; 2. Х1амзатил г1акълу г1адахъ босич1олъиялъ кьолел кьог1ал х1асилал рихьизари. Гьанжесеб г1умруялда гьелъул к1вар; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 50-51		
13	ХIамабагъадурлъи	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1иси-бикъинаб, гьадингояб жоги к1одо гьабун, щцин балъаргъиналъ ва гьелъие бокьараб гьабиялъ, г1антаб ч1ух1иги кьолон, кьалде лъугьиналъ балагьалде ц1алеб куц; 2. «Г1акълу-цебе, щцин-нахъе», - ян абураб халкъияб кициялъул сан гьабич1олъиялъ кьолеб х1асил ва Х1амзатил насих1ат; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул	Гъум. 51-53. Кесек рек1ехъе лъазабизе		

				бажари борхизаби			
14	МагIарул росабазде дандеккун, Москваялъул гIунгутIаби	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Какун бецциялъул гвангъараб мисал, Х1амзатил юморалъул хаслъиялъул нур бук1ин лъай; 2. Ц1алдохъанасул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби;	Гъум. 54-55		
15	Класстун къват1исеб ц1али	1	Класстун къват1исеб ц1али	1. Ц1адаса Х1амзатил хаслъи, мац1алъул пасих1лъи, бег1ерлъи, г1адатлъи бихьизаби	Сочинения лъе х1адуризе		
16	Сочинение «ЦIадаса ХIамзат – дир хирияв поэт»	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1адаса Х1амзатил малъарал асаразда т1асан жиндирго пикруги загьир гьабун, сочинение хъвазе; 2. Ц1алдохъанасул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	Сочинение лъугьинаби зе		
17	Заид ХIажиев Тушманасе хвел	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Поэзиялъул к1варалъул ва поэтасул борчалъул х1акъалъулъ пикраби; 3. Ракьалда х1ебт1уларел ракьулъ х1ебт1улин абурал раг1абазул маг1на бич1ч1изаби; 4. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 56-57		
18	Маххул къебелъухъ ТIогьол магIдан	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ват1аналде бугеб рокьи бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 57-60,67		
19	Ч1агояб экран	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэтасул сатирикияб асар ц1али ва анализ гьаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 60-67		
20	ГIазиз Иминагъаев Дибирги ясги	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1азиз Иминагъаевасул литературияб х1аракатчилъиялъул бицине; 2. Нек1сиял г1адатал г1ужие гъезе, рух1ияб хъант1и къват1иб ч1вазабизе бугеб гъунар	Гъум. 68-69		

				бихьизаби; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;			
21	Тушман тIагIинавизин Бергьенлъи нилъехъ букIина	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Тушманасде данде къеркьезе г1адамал ах1изе поэтасул бугеб гьунар бихьизаби; Рагъда бергьенлъи нилъехъ бук1иналда рак1ч1ей бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 69-70		
22	Класстун къватIисеб цIали. Дир Дагъистан(кино)	1	Класстун къватIисеб цIали	1. Расул Х1амзатовасде ва Дагъистаналде бугеб рокьи жеги ц1ик1к1инаби;			
23	Калам цебетIезаби. Дир гьудул. Сочинение	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьудул-гьалмагълъиялде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Гьудул гьеч1еб г1умру-лъим гьеч1еб гьобо бук1ин лъай	Сочинение лъугьинаби зе		
24	Эфенди Капиев Гуч	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Эфенди Капиевасул г1умруялъул ва х1аракатчилъиялъул х1акъалъулъ къокъабго баян кьей. 2. «Гуч» абураб бут1аялъул идея ва образал ц1алдохъабазда лъай; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 71-78		
25	Гуч. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Цолъи-гуч бук1ин лъазе; 2. Ц1аларалъул анализ гьаби; 3. Ц1алдохъабазул калам цебет1езаби;			
26	АбутIалип Гъапуров Баси	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Абут1алип Гъапуровасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Цо-цо гьит1инаб зарал гьукъизеян г1адамаз, к1удияб камиялъе каву рагьун батула; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 79 Рек1ехъе лъазабизе		
27	Дида бичIчIана	1	Ц1ияб дарс малъи	1. «Зах1маталъ инсан берцин гьавула», -абурал раг1абазул маг1на бич1ч1изаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 80		

28	ДугIа	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул насих1атиябгун философиялъулаб коч1ол маг1наялъул гъварилъи, раг1абазул дуруслъи, мац1алъул г1адатлъи бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 80		
29	ГIакъилал рагIаби. МугIрул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Эбел-инсул адаб гьабиялъ нилъее щиб кьолеб баян гьабизе; 2. Х1алт1ич1ого чи бечелъуларо, гьелъул къимат кин гьабизе кколеб лъай; 3. Гъудуллъи бук1ин нилъер киназулго бищунго рак1ч1араб къуват ц1алдохъабазда лъай	Гъум. 81		
30	Катил хIеж	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасул философияб коч1ол анализ гьаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 81-82		
31	Абумуслим Жафаров ЧIагоял рукъуларо	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Абумуслим Жафаровасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Поэмаялъулъ рагъул тема рагьи;	Гъум. 82-90		
32	ЧIагоял рукъуларо	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби; 3. Рагъалъ вас гьавулареблъи лъазе	Гъум. 90-97		
33	Куркьбал ругеб хъачагъ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. «Куркьбал ругеб хъачагъ» (цебеккун малъараб «Сих1ираб ци» абураб бут1аги дандекъан, анализ гьаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гъум. 97-102		
34	Класстун къватIисеб цIалиялдаса гара-ч1вари	1	Класстун къватIисеб	1. Класстун къват1исеб ц1алиялдаса гара-ч1вари			

			цIали	гьаби			
35	1946-1990 соназда Дагъистаналъул миллияб адабият. Маг1арухъ тараб рак1	1	Лекция	1. Совет улкаялда социализм бергьин, гьелъул кьуч1алда культурияб г1умру т1егьай, литература цебет1ей бихьизаби; 2. Рагъул соназ Совет халкъалъ бихьизабураб бах1арчилъиялъул, гьунаразул х1акъалъулъ асарал рак1алде щвезари; 3. Ват1ан хиралъиялъул тема г1ат1идго рагьи	Гьум. 103-111		
36	Росдал къебелъухъ. Ракълил танк. Рит1уч1. Нухлулав. Гъасда. Кьо. Маг1арулав ватани	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Гьудул-гьалмагълъиялде, Ват1аналде рокьи ц1ик1к1инаби; Гьеб ц1уни-киназулго налъи; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 111-114		
37	Буран. Огниялда	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къиса ц1али ва гьелъул анализ гьаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 115-131		
38	Хъизаналъул иш	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъизан-киналъулго бет1ер бук1ин лъай бич1ч1изаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 132-140		
39	Лъукъараб кеч1. Рак1алъ ц1а гъолеб буго. Дун разияб къо. Вореги чанахъан. Маг1арул чи-чармил си. Кьенсдерил г1урухъ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 2. К1алзул калам цебет1езаби; 3.Асаразул анализ гьаби	Гьум. 141-163		
40	Расул ХIамзатов Хъулбузул хIакъалъулъ	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Расул Х1амзатовасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ ц1алдохъабазул бугеб лъай г1амлъизаби; 2. «Щванщинаб росулъ дуего рукъ бай»,-ян абураб абиялъул маг1на рагьизе; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 4. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 165-166		
41	Васигат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Расулил творчествоялде рокьи ц1ик1к1инаби; 2. Жиндир ахирисеб мурад загьир гьабизе шаг1ирас лъимги ракьги бищиялъе г1илла бич1инаби;	Гьум. 166-167		

				3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;			
42	Гьудулзаби цIуне!	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ц1алдохъабазда гьоркьоб гьудуллъи щула гьаби. Гьудуллъи-вацлъи-лъуг1игьеч1еб хазина бук1ин лъай; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 167-168 Кеч1 рек1ехъе лъазаби		
43	КечIалин щайгурин, щибаб рагIиги. Какил сагIат	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Авар мац1алъе кьолеб къимат бихьизабизе; 2. Как балеб мехалъ Аллагьасде вуссун, хут1араб мехалъ гьесде мугъ рехун, гьабулеб г1умруялъ нилъ сунде рачунелали бич1ч1инаби; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 168-170		
44	Дун дандчIвазе ккола чIужугIадангун къаси. Рокьи бач1ана	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Рокьи гьаби-саяхъ хьвади бук1ин бич1ч1инаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 170-172		
45	Инсулгун гара – чIвари	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэзиялъул к1вар, шаг1ирасул борч-кидаго т1екълъигун, мекълъигун рагъда вук1ин бихьизаби; 2. Авторасул аслияб пикру рагьизе инсул каламалъул ва т1абиг1иял сипатазул к1вар бихьизаби; 3. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 173-185		
46	АхIмадхан Абу-Бакар. ХъахIаб сайгак	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Къиса ц1али	Гьум. 186-193		
47	ХъахIаб сайгак	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къисаялда борхулеб аслияб суал-т1абиг1ат , гьелъул берцинлъи ва бечелъи ц1уни; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 193-199		
48	ХъахIаб сайгак	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къисаялда борхулеб аслияб суал-т1абиг1ат , гьелъул берцинлъи ва бечелъи ц1уни; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 199-205		

49	ХъахIаб сайгак. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Къисаялъул анализ гьаби; 2. Т1абиг1аталъул бечелъи, берцинлъи-инсанас ц1унизе ккей бич1ч1изаби			
50	Калам цебетIезаби. Нижер школа. Сочинение	1	Калам цебет1езаби	1. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Инсанасул г1умруялда жаниб щиб пайда бугеб школалъул лъай.	Сочинение хъван лъугьинаби зе		
51	Муса МухIамадов «Бакъдасел»	1	Ц1иябдарс малъи	1. Муса Мух1амадовасул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Къисаялъул идея, аслияв образал рихьизари	Гьум. 206-212		
52	«Бакъдасел». Ч1ег1ераб гамач1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Жакъасел маг1арулазул г1умруялъул ва рук1а-рахъиналъул г1ат1идаб сурат бихьизаби. Советиял г1адамазул рух1ияб бечелъиялде ва берцинлъиялде авторас кьолеб бугеб к1вар бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 212-223		
53	«Бакъдасел» Ч1ег1ераб гамач1	1	Анализ гьаби	1. Къисаялъул къокъаб х1асил бицине ва анализ гьаби; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби;			
54	Аткъай. РитIучIил лълъурдул	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэтасул г1умруялъул ва творчествоялъул х1акъалъулъ къокъаб баян; 2. Г1адамазде, т1абиг1аталде бугеб рокьи ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 224-229		
55	Дун чIухIула	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Вас вецци ничаб жо бук1ин бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 230-235		
56	Дун чIухIула	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Къисаялъул идея ва аслияв образал рагьи; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби;	Гьум. 235-244		
57	Фазу ГIалиева. Кьолбол мугъру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Фазу Г1алиевалъул творчествоялъул ва г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьей; 2. Жакъасел маг1арулазул г1умруялъул ва рук1а-	Гьум. 245-254		

				рахъиналъул г1ат1идаб сурат цебеч1ч1изабулеб бугеб куц бихьизе лъай.			
58	Кьолбол мугъру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Умумузул ирсилаллъун кколел г1олилазул рух1ияб дунялалъул г1ат1илъи, бечелъи бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби;	Гьум. 254-267		
59	Кьолбол мугъру	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Г1адамасул къадру борцунеб роценлъун х1алт1удехун бугеб бербалагьи лъугьин бихьизаби; 2. Анализ гьаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби;	Гьум. 267-269		
60	Мут1алиб Митаров. Чагуралъул къиса	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Мут1алиб Митаровасул г1умруялъул ва литературияб х1аракатчилъиялъул къокъабго баян кьей; 2. Поэмаялъул тема ва идея рагьи	Гьум. 270-276		
61	Чагуралъул къиса. Анализ	1	Анализ гьаби	1. Къисаялъул анализ гьаби; 2. Рагъул тема рагьун бугеб куц бихьизаби			
62	Класстун къватIисеб цIали	1	Класстун къват1исеб ц1али	Класстун къват1исеб ц1алиялде рокьи ц1ик1к1инаби			
63	Хизгил Авшалумов.Вас	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул г1умру ва литературияб х1аракатчилъи; 2. Халкъазул гьудуллъи, лъик1ал миллиял г1адатал рихьизаризе авторасул гьунар бихьизе лъай	Гьум. 277-283		
64	Дербенталдаса Шимил харбаздасан. ХIамалъун ана, хIамалъун вуссана	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Нек1сиял ва гьанжесел заралиял г1адатал ва г1адамазул квешал рахъал какизе хъвадарухъанасул махщел бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул калам цебет1езаби	Гьум. 283-289		
65	Диплом босараб хIама. ЩайтIан…	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Нек1сиял ва гьанжесел заралиял г1адатал ва г1адамазул квешал рахъал какизе хъвадарухъанасул махщел бихьизаби; 2. Ц1алдохъабазул ц1алул бажари борхизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул	Гьум. 283-289		

				калам цебет1езаби			
66	МухIамад АхIмадов. Эркенаб гIакълу	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Ах1мадовасул х1акъалъул къокъабго баян кьей; 2. Г1акълуялъе кьолеб къимат бихьизабизе ц1лдохъабазде лъай; 3. Т1абиг1аталде, Ват1аналде рокьи ц1ик1к1инаби	Гьум. 290-291		
67	Калам цебетIезаби	1	Дарс-экскурсия	1. Т1абиг1аталде экскурсия гьаби; 2. Г1ураб Ват1аналде рокьи ц1ик1к1инаби			
68	Х1асил гьабиялъул дарс	1	Х1асил гьаби	1. Х1асил гьаби; 2. Калам цебет1езаби			